

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Οδηγός επαγγέλματος τεχνολόγου τροφίμων

Οδηγός επαγγέλματος τεχνολόγου τροφίμων

Γραφείο Διασύνδεσης Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης

Σύνταξη οδηγού:
Δημήτριος Πετρίδης
Καθηγητής ΑΤΕΙ-Θ

Συντονισμός αξιολόγησης και έκδοσης οδηγών επαγγελματιών:
Βασίλειος Κώστογλου
Αν. Καθηγητής ΑΤΕΙ-Θ - επιστημονικός υπεύθυνος έργων Γραφείου Διασύνδεσης

Τίτλος έργου:
«Λειτουργία και περαιτέρω ανάπτυξη του Γραφείου Διασύνδεσης του Τ.Ε.Ι.
Θεσσαλονίκης»

Υπόεργο:
«Σύνταξη οδηγών επαγγελματιών του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης»

Copyright © 2006 Γραφείο Διασύνδεσης ΑΤΕΙ-Θ
Τ.Θ. 141, Τ.Κ. 574 00, Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310 791.480/1, 2310 795.505/6
Fax: 2310 791.482
URL: <http://www.career.teithe.gr>
E-mail: career@admin.teithe.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ	9
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	10
3.1. Αντικείμενο σπουδών.....	10
3.2. Σκοπός του προγράμματος σπουδών.....	10
3.3. Δομή σπουδών.....	10
4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	13
5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	15
5.1. Απασχόληση στο δημόσιο τομέα.....	15
5.2. Απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα.....	17
5.3. Επιχειρηματικότητα και αυτοαπασχόληση.....	22
5.4. Τυπικές απαιτήσεις για την απασχόληση των τεχνολόγων τροφίμων.....	23
5.5. Προγράμματα χρηματικής ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης των αποφοίτων.....	23
6. ΑΜΟΙΒΕΣ	26
6.1. Αμοιβές στο δημόσιο τομέα.....	26
6.2. Αμοιβές στον ιδιωτικό τομέα.....	27
7. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	29
7.1. Γενικά	29
7.2. Μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα	30
7.2.1 Βασικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων.....	30
7.3. Μεταπτυχιακές σπουδές του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων	32
7.4 Μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό	34
7.4.1. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Μ. Βρετανία.....	34
7.4.2. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Γαλλία.....	36
7.4.3. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Γερμανία.....	38
7.4.4. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Αμερική.....	40
7.4.5. Οι μεταπτυχιακές σπουδές στον Καναδά.....	42
7.4.6. Συνθήκες διαβίωσης των μεταπτυχιακών φοιτητών.....	44
8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	52
8.1. Δημόσιοι φορείς.....	52
8.2. Ιδρύματα.....	52
9. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ	53
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	54

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εκπαίδευση στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων ανταποκρίνεται στο αντικείμενο σπουδών του Τμήματος και στα επαγγελματικά δικαιώματα των τεχνολόγων τροφίμων.

Η δομή του Προγράμματος Σπουδών, εκσυγχρονισμένη και βελτιωμένη οδηγεί στην κατάρτιση στελεχών υψηλού επιπέδου, ικανών να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις του τομέα της Τεχνολογίας Τροφίμων. Ειδικότερα, ο εκσυγχρονισμός του περιεχομένου των μαθημάτων, η χρήση πολυμέσων, η χρησιμοποίηση ξένης γλώσσας στην εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και λογισμικών πακέτων και η εφαρμογή του Συστήματος Ευρωπαϊκών Ακαδημαϊκών Μονάδων επιβεβαιώνουν την προσπάθεια του Τμήματος για συνεχή βελτίωση. Όσον αφορά στην Πρακτική Άσκηση έχει γίνει ουσιαστική βελτίωση στη διαδικασία διεξαγωγής και αξιολόγησής της. Ακόμη, οι προϋποθέσεις εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας βοηθούν στην εξοικείωση των φοιτητών με την έρευνα, στην ανάπτυξη κριτικής σκέψης και συνθετικής ικανότητας και στην εφαρμογή και διεύρυνση των γνώσεών τους.

Οι σχετικά μεγάλες δυνατότητες των αποφοίτων τόσο στην άμεση επαγγελματική αποκατάσταση όσο και στην επιτυχή παρακολούθηση μεταπτυχιακών τμημάτων στο εξωτερικό για απόκτηση μεταπτυχιακών τίτλων ή διδακτορικού, επιβεβαιώνουν τη συνεχή προσπάθεια του Εκπαιδευτικού Προσωπικού για παροχή γνώσεων υψηλού επιπέδου στον τομέα της Τεχνολογίας Τροφίμων. Εκτός από την εκπαιδευτική διαδικασία, το Τμήμα χαρακτηρίζεται για τον υψηλό βαθμό συνεργασίας – επικοινωνίας μεταξύ Εκπαιδευτικού Προσωπικού και φοιτητών, που συνεχίζεται και μετά το πέρας των σπουδών τους, τόσο στην εξεύρεση θέσεων εργασίας όσο και στην επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν στον επαγγελματικό χώρο. Παρά τις θετικές επισημάνσεις και προσπάθειες του εκπαιδευτικού προσωπικού, κρίνεται απαραίτητη η συνεχής επιμόρφωση του στις σύγχρονες εξελίξεις της Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων και η αδιάκοπη προσπάθεια εκσυγχρονισμού της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η εκπαιδευτική διαδικασία καθώς και η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος στηρίζεται και διευκολύνεται από το υψηλό επίπεδο παρεχομένων υπηρεσιών από τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος. Ακόμη το Τμήμα αναπτύσσει αξιόλογη δραστηριότητα με πολλά αντίστοιχα Ιδρύματα του Εξωτερικού σε προγράμματα κινητικότητας φοιτητών και εκπαιδευτικού προσωπικού, στηριζόμενο από το γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Προγραμμάτων του Ιδρύματος. Σημαντικές κρίνονται και οι υπηρεσίες του Γραφείου Διασύνδεσης του Ιδρύματος για την επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών με παροχή πληροφοριών για θέσεις εργασίας, μεταπτυχιακές σπουδές και υποτροφίες.

Παράλληλα με την εκπαιδευτική διαδικασία το Εκπαιδευτικό Προσωπικό του Τμήματος, παρά τις περιορισμένες δυνατότητες χρηματοδότησης της έρευνας και το

αυξημένο ωράριο διδακτικής απασχόλησης, κάνει σημαντικές προσπάθειες ανάπτυξης ερευνητικής δραστηριότητας. Στην κατεύθυνση αυτή μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού έχουν αναλάβει σε συνεργασία με Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα την επίβλεψη μεταπτυχιακών φοιτητών για απόκτηση μεταπτυχιακού και διδακτορικού τίτλου.

Η υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος καλύπτει τις ανάγκες τόσο στον τομέα της εκπαίδευσης όσο και της έρευνας. Ειδικά, το Βιομηχανικό Εργαστήριο του Τμήματος εξοπλισμένο με πιλοτικές μονάδες όλων των κλάδων της βιομηχανίας τροφίμων, είναι από τα πληρέστερα εργαστήρια της Ευρώπης και μπορεί να θεωρηθεί ως πρότυπο. Η τεχνική υποστήριξη (μηχανολογική, ηλεκτρολογική, ηλεκτρονική) που διαθέτει το Τμήμα συμβάλλει στη σωστή και συνεχή λειτουργία των μηχανημάτων. Ο εξοπλισμός του Τμήματος σε αναλυτικές συσκευές και όργανα, ο οποίος αυξάνει με τη συνεχή προμήθεια καθώς και με το σχεδιασμό και κατασκευή νέων οργάνων από το Τμήμα, καλύπτει τις ανάγκες Τμήματος Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Το Τμήμα αξιοποιώντας την υλικοτεχνική υποδομή του έχει αναπτύξει συνεργασία με τη βιομηχανία τροφίμων με τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών υψηλού επιπέδου που καλύπτουν όλο το φάσμα της. Προσπάθεια για ενίσχυση της συνεργασίας του Τμήματος με τη βιομηχανία θα οδηγήσει σε πολλαπλά οφέλη, όπως πληρέστερη αξιοποίηση της υλικοτεχνικής υποδομής του Τμήματος, επίλυση προβλημάτων της βιομηχανίας, δυνατότητες απασχόλησης των φοιτητών στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας και πρακτικής άσκησης σε σύγχρονα προβλήματα της τεχνολογίας τροφίμων, ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων με δυνατότητες εξεύρεσης οικονομικών πόρων και γενικότερα προβολή και αναγνώριση του Τμήματος.

Πρέπει να τονιστεί ότι ρυθμίσεις από την πολιτεία που αφορούν στην πλήρη αυτοδιοίκηση του Τμήματος, στη δυνατότητα συνεχούς επιμόρφωσης του Εκπαιδευτικού Προσωπικού, στην οικονομική ενίσχυση της ερευνητικής δραστηριότητας και στη συνεχή αξιολόγηση του Τμήματος αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανοδική πορεία και κοινωνική καταξίωση του.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Σκοπός του παρόντος Οδηγού Επαγγελματών Πτυχιούχων του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων, είναι να αποτελέσει ένα ενημερωμένο και σύγχρονο εργαλείο πληροφόρησης των πτυχιούχων σε σημαντικά θέματα που αφορούν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Ο Οδηγός απευθύνεται στους πτυχιούχους του Τμήματος οι οποίοι επιθυμούν να ενημερωθούν σχετικά με τις εξελίξεις των τελευταίων ετών στο επάγγελμά τους. Παρέχει τα βασικά στοιχεία, αλλά και εκτενή κατάλογο περαιτέρω πηγών πληροφόρησης και ενημέρωσης, όπου ο ενδιαφερόμενος θα μπορεί να ανατρέξει και να εντοπίσει πιο εξειδικευμένα θέματα.

Στην παρούσα φάση λειτουργούν συνολικά 3 τμήματα Τεχνολογίας Τροφίμων στα Ελληνικά Τ.Ε.Ι. όπως φαίνεται και στον ακόλουθο πίνακα.

A/A	T.E.I	ΠΟΛΗ
1	Αθήνας	Αθήνα
2	Θεσσαλονίκης	Θεσσαλονίκη
3	Λάρισας	Καρδίτσα

Τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) ανήκουν στην Ανώτατη Εκπαίδευση με το νόμο 2916/01. Τα Τ.Ε.Ι. είναι Ν.Π.Δ.Δ. και αυτοδιοικούνται στα πλαίσια του ιδρυτικού τους νόμου. Αποστολή των ιδρυμάτων αυτών είναι να παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων στο επάγγελμα, να συμβάλλουν στη δημιουργία πτυχιούχων ικανών να συνεισφέρουν ως στελέχη εφαρμογής στην τεχνολογική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Σήμερα σπουδάζουν στα Ελληνικά Τ.Ε.Ι. περί τους 200.000 σπουδαστές, σε διάφορες Σχολές και Τμήματα, δημιουργώντας πτυχιούχους επαγγελματίες σε ένα εκτενέστατο φάσμα γνωστικών αντικειμένων, που καλύπτει πρακτικά όλους τους τομείς της Ελληνικής οικονομίας. Είναι λοιπόν αυτονόητη η σημασία αφενός μεν του σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. αφετέρου δε η δημιουργία από πλευράς των Ιδρυμάτων γνωστικών αντικειμένων, που να μπορούν να ανταποκρίνονται στις παρούσες και τις μελλοντικές ανάγκες της ελληνικής αγοράς.

Η αυξανόμενη ανεργία στο χώρο των νέων επιστημόνων και ο έντονος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας δημιουργεί δυσκολίες σε όλους τους πτυχιούχους. Η αξιόπιστη ενημέρωση σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότητες της αγοράς εργασίας και τα χαρακτηριστικά του κάθε επαγγέλματος μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά στη σωστή επιλογή και το σωστό εξαρχής προσανατολισμό των πτυχιούχων και στην ανεύρεση εργασίας και τη χάραξη επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Αντικείμενο Σπουδών

Το Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης έχει ως αποστολή να προάγει, με τη διδασκαλία και την εφαρμοσμένη έρευνα, την ανάπτυξη και μετάδοση των γνώσεων στην τεχνολογία και την επιστήμη που περιλαμβάνει το γνωστικό αντικείμενο του κλάδου της τεχνολογίας τροφίμων. Στον κλάδο αυτό, βιολογικές, φυσικές και μηχανικές επιστήμες εφαρμόζονται για τη μελέτη της φύσης των τροφίμων, των αιτίων που προκαλούν τις αλλοιώσεις τους και τις αρχές στις οποίες στηρίζεται η επεξεργασία τους. Σκοπός της εφαρμογής των γνώσεων αυτών είναι η παραγωγή, συντήρηση, συσκευασία, διανομή και χρήση ασφαλών, θρεπτικών και οργανοληπτικά αποδεκτών, από τον καταναλωτή, τροφίμων

3.2 Σκοπός του προγράμματος σπουδών

Οι πτυχιούχοι του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται, είτε αυτοδύναμα, είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς της επιστήμης των τροφίμων και τη διαδικασία της συντήρησης, επεξεργασίας και ποιοτικού ελέγχου αυτών, της αξιοποίησης των υποπροϊόντων και συμμετέχουν στο βιολογικό καθαρισμό των αποβλήτων των βιομηχανιών τροφίμων, καθώς και σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης, μπορούν να απασχοληθούν και ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.

3.3 Δομή των σπουδών

Οι σπουδές διαρκούν 8 εξάμηνα και περιλαμβάνουν θεωρητικά, φροντιστηριακά και εργαστηριακά μαθήματα. Οι σπουδές ολοκληρώνονται με την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας και την εξάμηνη πρακτική άσκηση.

Τα μαθήματα με βάση το επιστημονικό τους υπόβαθρο χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες:

- Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ)
- Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ)
- Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ)
- Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας και Ανθρωπιστικών σπουδών (ΔΟΝΑ)

Στον Πίνακα 1 παρατίθεται το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων ανά εξάμηνο.

Πίνακας 1. Πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Μαθηματικά	Y
2	Φυσική	Y
3	Γενική & Ανόργανη Χημεία	Y
4	Βιολογία	Y
5	Οργανική Χημεία	Y
6	Πληροφορική I	Y
7	Ξένη Γλώσσα	Y

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Μαθηματικά II	Y
2	Πληροφορική II	Y
3	Μηχανική Τροφίμων I	Y
4	Φυσικοχημεία Τροφίμων	Y
5	Αναλυτική Χημεία	Y
6	Γενική Μικροβιολογία	Y
7	Ξένη Γλώσσα II	Y

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Βιοχημεία Τροφίμων	Y
2	Μικροβιολογία Τροφίμων	Y
3	Μηχανική Τροφίμων II	Y
4	Επεξεργασία Τροφίμων I	Y
5	Στατιστική για Τεχνολόγους Τροφίμων	Y
6	Ξένη Γλώσσα III	Y

Δ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Επεξεργασία Τροφίμων II	Y
2	Ανάλυση Τροφίμων I	Y
3	Χημεία Τροφίμων	Y
4	Βιοτεχνολογία Τροφίμων	Y
5	Έλεγχος & Διασφάλιση Ποιότητας	Y

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Ανάλυση Τροφίμων II	Y
2	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Ελαιολάδου-λιπαρών υλών	Y
3	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Φρούτων-Λαχανικών	Y
4	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Γάλακτος & Γαλακτοκομικών προϊόντων	Y
5	Διατροφή & Θρεπτική Αξία Τροφίμων	Y

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Y/EY
1	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Σιτηρών	Y
2	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Αλιευμάτων	Y
3	Τεχνολογία & Έλεγχος Ποιότητας Κρέατος & Κρεατοσκευασμάτων	Y
4	Οργάνωση & Διοίκηση Βιομηχανικών Επιχειρήσεων (B)	Y
5	Μάρκετινγκ Τροφίμων	Y

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Υ/ΕΥ
1	Συσκευασία Τροφίμων	Υ
2	Σεμινάριο	Υ
3	Προστασία Περιβάλλοντος & Αξιοποίηση Υποπροϊόντων Βιομηχανιών Τροφίμων	Υ
4	Μελέτη και Σχεδιασμός Βιομηχανιών Τροφίμων	Υ
5	Υγιεινή & Ασφάλεια Βιομηχανιών Τροφίμων	Υ
	Μάθημα της Ομάδας Α	ΕΥ
	Μάθημα της Ομάδας Β	ΕΥ
	Μάθημα της Ομάδας Β	ΕΥ

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ		
A/A	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Υ/ΕΥ
1	Πτυχιακή Εργασία	Υ
2	Πρακτική Άσκηση	Υ

ΟΜΑΔΑ Α

1. Στατιστικός Έλεγχος της Παραγωγικής Διαδικασίας
2. Τεχνικά Αγγλικά
3. Φυσικές Ιδιότητες Τροφίμων
4. Τεχνολογία Νερού- Διάθεση Αποβλήτων
5. Τεχνολογία Οίνων

ΟΜΑΔΑ Β (Μαθήματα ΔΟΝΑ)

1. Δεοντολογία Επαγγέλματος
2. Νομοθεσία Τροφίμων
3. Κοστολόγηση Τροφίμων
4. Αρχές Λογιστικής
5. Εργασιακές Σχέσεις

Υ: Υποχρεωτικό

ΕΥ: Επιλογής Υποχρεωτικό

Το Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων υπάγεται στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Τα επαγγελματικά δικαιώματα του πτυχιούχου τεχνολόγου τροφίμων Τ.Ε. καθορίζονται βάσει του Προεδρικού Διατάγματος **78 ΦΕΚ 36/τεύχος Α'/7-2-1992, άρθρο 1**, το οποίο αναλύεται ως κατωτέρω:

- Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις τους, ασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες με την μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς της Επιστήμης Τροφίμων και τη διαδικασία της συντήρησης επεξεργασίας και ποιοτικού Ελέγχου των Τροφίμων, της αξιοποίησης των υποπροϊόντων και συμμετέχουν στο βιολογικό καθαρισμό των αποβλήτων των βιομηχανικών Τροφίμων.

- Οι παραπάνω πτυχιούχοι έχουν δικαίωμα να εργαστούν ως στελέχη στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, ή ως αυτοαπασχολούμενοι ως εξής:

1. Στις βιοτεχνίες και βιομηχανίες με την παραγωγή και τον ποιοτικό έλεγχο των τροφίμων καθώς και στις Υπηρεσίες ελέγχου και διακίνησης των Τροφίμων.
  2. Εμπορία και διακίνηση εξοπλισμού βιομηχανιών και βιοτεχνιών τροφίμων και πρόσθετων υλών.
  3. Ίδρυση και λειτουργία εργαστηρίων ανάλυσης και ελέγχου τροφίμων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που χορηγούν τις σχετικές άδειες τα αρμόδια Υπουργεία που έχουν την ευθύνη ελέγχου των εργαστηρίων αυτών.
  4. Εκπόνηση ή συμμετοχή στην εκπόνηση μελετών οικονομοτεχνικής σκοπιμότητας για την ίδρυση ή επέκταση βιομηχανιών τροφίμων.
  5. Συμμετοχή στην εκπόνηση μελετών και στην επίβλεψη για την κατασκευή ή επέκταση βιομηχανιών τροφίμων.
  6. Άσκηση κάθε άλλης δραστηριότητας σε επαγγελματικά αντικείμενα που θα προκύπτουν από την εξέλιξη της Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων.
  7. Άσκηση καθηκόντων εμπειρογνώμονα σε αγορανομικά δικαστήρια ή άλλα δικαστήρια και σε υπηρεσίες ελέγχου τροφίμων για την πιστοποίηση της ποιότητας και καταλληλότητας των τροφίμων.
- Οι πτυχιούχοι του τμήματος μπορούν να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής και τεχνικής ιεραρχίας σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες τροφίμων και υπηρεσίες τροφίμων.

- Οι πτυχιούχοι του τμήματος μπορούν να καλύπτουν τις θέσεις υπευθύνων στελεχών στις επιχειρήσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για την λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών.
- Οι πτυχιούχοι του τμήματος απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης σύμφωνα με την κάθε φορά ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης μπορούν να απασχοληθούν και ως μέλη ερευνητικών ομάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών δικαιωμάτων.

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ο τεχνολόγος τροφίμων, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνικές γνώσεις που θα αποκομίσει από τις σπουδές του, θα ασχοληθεί με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της τεχνολογίας πάνω σε σύγχρονους και ειδικούς τομείς της επιστήμης των τροφίμων και τη διαδικασία της συντήρησης, επεξεργασίας και ελέγχου ποιότητας των τροφίμων, της αξιοποίησης των υποπροϊόντων, καθώς επίσης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των βιομηχανιών τροφίμων.

Στην Ελλάδα ο κλάδος των τροφίμων είναι από τους πλέον δυναμικά αναπτυσσόμενους, με σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα και κατ' επέκταση με αξιόλογη παρουσία στις αγορές του εξωτερικού. Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η νομοθεσία σχετικά με τα τρόφιμα γίνεται ολοένα και πιο αυστηρή και διέπει τη λειτουργία όχι μόνο των βιομηχανιών τροφίμων, αλλά και όλων των επιχειρήσεων που σχετίζονται με τα τρόφιμα.

Τα πλέον συνήθη πεδία απασχόλησης του τεχνολόγου τροφίμων είναι τα ακόλουθα:

- Βιομηχανία Τροφίμων (σε όλο το φάσμα αυτής) για την παραγωγή και τον έλεγχο της ποιότητας των τροφίμων
- Εργαστήρια ανάλυσης και ελέγχου ποιότητας τροφίμων
- Δημόσιος Τομέας (ΕΦΕΤ, νοσοκομεία, ερευνητικά κέντρα)
- Εμπορία πρώτων υλών και προϊόντων τροφίμων
- Εμπορία εξοπλισμού βιομηχανιών και βιοτεχνιών τροφίμων
- Εταιρείες Συμβούλων (Τεχνικός Σύμβουλος σε θέματα τεχνολογίας τροφίμων, Σύμβουλος Ποιότητας με δραστηριοποίηση κυρίως στην ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας ISO 9001, HACCP)

5.1 Απασχόληση στο δημόσιο τομέα

Στην κατηγορία των τεχνολόγων τροφίμων δημοσίων υπαλλήλων περιλαμβάνονται οι τεχνολόγοι τροφίμων που εργάζονται στο Δημόσιο, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα καθώς και σε Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ενδεικτικά αναφέρονται το Υπουργείο Ανάπτυξης, ο Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ), οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, το Γενικό Χημείο του Κράτους, η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, ο Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος και όλοι οι λοιποί φορείς που έχουν σχέση με τα τρόφιμα.

Ενδεικτικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας:

- Έλεγχος της ποιότητας των προσφερόμενων προϊόντων στον καταναλωτή.
- Έλεγχος εφαρμογής της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας.

- Παρακολούθηση της τεχνολογικής εξέλιξης και ενημέρωση των ενδιαφερομένων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.
- Συμμετοχή στη διαμόρφωση γενικότερης στρατηγικής, σε επίπεδο παραγωγικών τομέων, για αποτελεσματική και ασφαλή παραγωγή, επεξεργασία, μεταφορά, αποθήκευση και διάθεση των προϊόντων.
- Διδασκαλία σχετικών μαθημάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Στον Πίνακα 2 αναφέρονται ενδεικτικά φορείς του δημόσιου τομέα οι οποίοι προσφέρουν θέσεις απασχόλησης στους τεχνολόγους τροφίμων.

Πίνακας 2. Δημόσια ιδρύματα και ινστιτούτα στα οποία απασχολούνται τεχνολόγοι τροφίμων.

A/A	Επωνυμία	Διεύθυνση	Τηλέφωνο
1	Α' ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Ναυάρχου Βότση 1, Θεσ/νικη	2310502327 2310531142
2	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	Χαρ.Τρικουπη 172, Παναιτώλιο	2641051595
3	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	Φιλίππου 2, Πτολεμαΐδα	2463022807
4	ΑΧΕΠΑ	Στυλιανού Κυριακίδη 1, Θεσσαλονίκη	2310993110
5	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	7ης Μεραρχίας 26, Κατερίνη	2351057200
6	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ	Κανελλοπούλου 3 Γουδί, Αθήνα	2107463399
7	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Περιφερειακή οδός Θεσ/νικης	2310693000
8	Δ/ΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Γερονιμάκη & Αναλήψεως	2810282372
9	Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΕΡΡΩΝ	Τέρμα Ομονοίας, Σέρρες	2321035411
10	ΔΕΥΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ	Νεοφύτου 69, Χαλκίδα	231029995
11	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	Τ.Θ. 6, 682 00 Ορεστιάδα	2552041800
12	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ ΣΕΡΡΩΝ	Τ.Θ. 18, 62100 Σέρρες	2321090300
13	ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (ΕΦΕΤ)	Κηφισιάς 124 & Ιατρίδου 2 Αμπελόκηποι, Αθήνα	2106971500
14	ΕΤΑΤ	Νέος κόσμος, Αθήνα	210 9270040
15	ΕΥΑΘ	Πινδάρου 8, Θεσ/νικη	2310966761
16	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΟΙΝΟΥ (ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ)	Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Λυκόβρυση	2102813422
17	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΙΤΗΡΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Λουδίας, Χαλκηδόνα	2391061329
18	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΛΥΚΟΒΡΥΣΗ)	Σοφοκλή Βενιζέλου 1, Λυκόβρυση	2102817302

19	ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ	Νεαπόλεως 25, Αγ. Παρασκευή	2106081921
20	ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ	Φωκά Σοφούλη, Πυλαία	2310300600
21	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Κρασαδάκη 2, Ηράκλειο	2810322917
22	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	Πλατεία Πύρρου 1, Ιωάννινα	2651030250
23	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ	Εθν. Αντιστάσεως 20, Καβάλα	2510291473
24	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	Διοικητήριο, Λάρισα	2410597340
25	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Ναυπλίου 27, Τρίπολη	2710222520
26	ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΑΝΙΩΝ	Κων. Μητσοτάκη 23, Χανιά	2821028052
27	ΧΗΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΟΛΟΥ	Δημητριάδος 128, Βόλος	2421025086

5.2 Απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα

Η συμμετοχή των τεχνολόγων τροφίμων στον ιδιωτικό τομέα συνίστανται σε απασχόληση με υπαλληλική σχέση σε οργανωμένες βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες επεξεργασίας τροφίμων, σε εταιρείες εμπορίας πρώτων και βοηθητικών υλών, προμήθειας βιομηχανικού εξοπλισμού, εταιρείες συμβούλων καθώς και σε ιδιωτικά εργαστήρια ανάλυσης τροφίμων.

Ενδεικτικές δραστηριότητες της θέσης εργασίας:

- Σχεδίαση και βελτιστοποίηση μεθόδων και διαδικασιών που εφαρμόζονται στη βιομηχανία τροφίμων.
- Επιλογή πρώτων και πρόσθετων υλών
- Επιλογή προμηθευτών
- Οργάνωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της παραγωγικής διαδικασίας.
- Λειτουργία, έλεγχος και επίλυση προβλημάτων λειτουργίας των συστημάτων επεξεργασίας τροφίμων.
- Σχεδιασμός και εφαρμογή αναλυτικών τεχνικών για τον έλεγχο της ποιότητας της πρώτης ύλης και ιδιαίτερα του παραγόμενου τελικού προϊόντος.
- Σχεδιασμός, εφαρμογή και παρακολούθηση συστημάτων ποιότητας (με έμφαση σε συστήματα HACCP και ISO 9001).
- Παρακολούθηση της τεχνολογικής εξέλιξης και προγραμματισμός αναβάθμισης των αντίστοιχων συστημάτων.

- Σχεδιασμός και λειτουργία δικτύων διανομής τροφίμων
- Συνεργασία με υπηρεσίες αγορανομικού ελέγχου και ελέγχου ποιότητας
- Παρακολούθηση και εφαρμογή των σχετικών κανονισμών και νομοθετικών ρυθμίσεων.

Στον Πίνακα 3 ενδεικτικά αναφέρονται θέσεις απασχόλησης των αποφοίτων στον ιδιωτικό τομέα.

Πίνακας 3. Βιομηχανίες τροφίμων στις οποίες απασχολούνται τεχνολόγοι τροφίμων.

A/A	Επωνυμία	Αντικείμενο Δραστηριότητας	Διεύθυνση	Τηλέφωνο
1	A-CERT	Πιστοποιήσεις βιολογικών προϊόντων και συστημάτων διοίκησης ISO, HACCP	Τήλου 2, Καντατζόγλειο Θεσ/νίκη	2310210777
2	ACTELION HELLAS AE	Φαρμακοβιομηχανία	Παλαιολόγου 7, Χαλάνδρι Αθήνα	2106752500
3	AGRIFREDA A.B.E.E.	Μεταποίηση και εμπορία τροφίμων	19ον χλμ Σκύδρας Αριδαίας	2384065122
4	AGROLAB	Χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις	ΒΙΠΕΘ Σίνδου	2310796058
5	ATROPOS	Υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων	Νυμφαίου 55, Εύοσμος Θεσ/νίκης	2104004320 2310700110
6	BIOFRESCO	Βιολογικά τρόφιμα	Ωραιόκαστρο Θεσ/νίκης	2310688554
7	CANDIA NUTS	HACCP, μέλι, παστέλι, ξηροί καρποί	Προφ. Ηλίας Ηρακλείου	2810881787
8	CHIPITA INTERNATIONAL AE	Βιομηχανία τροφίμων	12ο χλμ. Αθηνών - Λαμίας, Μεταμόρφωση Αθήνα	2102885000
9	CHIPITA INTERNATIONAL AE	Βιομηχανία τροφίμων	ΒΙΠΕ Φθιώτιδος	2231030712
10	CIBUS A.E.	Αρτοποιία - ζαχαροπλαστική, προϊόντα ζύμης	ΒΙ.ΠΕ. Σίνδου	2310797111
11	COCA COLA	Εμφιάλωση αναψυκτικών	Σχηματάρι Βοιωτίας	2262051200
12	CONDITO AEBE	Μουστάρδες - κέτσαπ - σαλάτες	ΒΙ.ΠΕ.Θ Σίνδος	2310795055
13	EMERY ABEE OINOI - ΠΟΤΑ	Παραγωγή οίνων -ποτών	Αυστραλίας 28, Ρόδος	2241029111
14	ERGOLAB A.E.	Εργαστηριακές αναλύσεις	Βούλγαρη 24, Θεσ/νίκη	2310317231
15	FERRERO	Βιομηχανία σοκολατοειδών	Αγ. Ιωάννου Θεολόγου 60, Αχαρναι Αθήνα	2102415100
16	FERRERO	Βιομηχανία σοκολατοειδών	Ολύμπου 32, Καλοχώρι Θεσ/νίκης	2310779700
17	GOODYS A.E	Οργάνωση εστιατορίων	Οικισμός Λήδα Μαρία,Θέρμη Θεσ/νίκης	2310476236
18	GOODYS A.E	Οργάνωση εστιατορίων	Ζηρίδη 10 Μαρούσι Αθήνα	21068526014

19	GREENFOOD A.E.	Επεξεργασία τυποποιημένων και φρέσκων λαχανικών	Βιπεθ-Δρόμος Α5 Σίνδος Θεσ/νίκη	2310798483
20	HELLENIC CATERING ΑΕ	Μαζική εστίαση	ΒΙΠΕΘ Α' Σίνδου	2310796471
21	HQF A.E.T.	Πτην/κες επιχ/σεις	Γ.Γεννηματά - Μαγούλα	2106161500
22	NALCO HELLAS	Χημικά	Δελφών 45, Θεσσαλονίκη	2310862086
23	NICO LAZARIDI	Παραγωγή οίνων -ποτών	Τ.Θ.101 Δράμα	2521082049
24	P.E.T. HELLAS LTD	Κονσερβοποιία λαχανικών	Διγενούς 27, Θεσσαλονίκη	2310919215
25	PROGRESSIVE ADV	Διαφήμιση - πωλήσεις	Βασ. Κων/νου 25, Κέντρο Αθήνα	2107242576
26	SANOFI – AVENTIS	Φαρμακοβιομηχανία	Λ. Συγγρού 348, Κτήριο Α Καλλιθέα Αθήνα	2106698500
27	SIVVAS AE	Πρόσθετα/βελτιωτικά βιομηχανίας κρέατος	Σίνδος	2310688757 2310948851
28	TOP FOOD	Παραγωγή ροφημάτων σε σκόνη	1ης Οκτωβρίου 3, Ατσαλένιο	2810342716
29	A.XATZOΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	Εύκαμπτα υλικά συσκευασίας	Π.Συνδίκια 2, Θεσ/νίκη	2310816762 2310816428
30	ARMENAKIS BROTHERS INDUSTRIAL BAKERY	Αρτοποιήματα	Οδός Α5 BUILD.18 Σίνδος	2310799462
31	AMASA	Κατεψυγμένα ιχθυηρά	ΒΙΠΕΘ Σίνδου	2310797172
32	ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	Ιδιωτική σχολή	Τ.Θ..23 Θεσ/νίκη	2310472900
33	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μελέτες & προγράμματα	Εμμ. Παπά 7, Γρεβενά	2462087208
34	ΑΝΤΛΑΝΤΙΚ	Σουπερ μαρκετ	1ο χλμ.Ε.Ο.Τρικάλων - Λάρισας Τρίκαλα	2431075983
35	ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ	Κατεψυγμένες ζύμες	ΒΙΠΕΘ Σίνδου	2310569923
36	ΑΦΟΙ ΤΟΛΚΑ	Ψυγεία -διαλογητήρια νωπών φρούτων	Κοπανος Ανθεμιών, Νάουσα	2332041189
37	ΑΦΟΙ ΤΣΑΤΣΟΥΛΗ ΑΒΕΕ	Βιομηχανία επεξεργασίας λαχανικών & ελαίων	ΒΙΠΕ Ξάνθης	2541064200
38	ΑΦΟΙ ΧΑΪΤΟΓΛΟΥ ΑΒΕΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Γλυκά κουταλιού, μέλι - μαρμελάδα - κρέμα ξηρών καρπών, μπισκότα - σοκολάτες, ξηροί καρποί - ζαχαρώδη - σνακς, πρωινά σε ατομική συσκευασία, σάλτσες - σαλάτες, χαλβάς	Καλοχώρι Θεσ/νίκης	2310751190
39	ΑΦΟΙ ΧΙΩΤΑΚΗ ΕΠΕ	Επεξεργασία κρέατος- παραγωγή κρεατοσκ.	7ο χλμ. Χανιά Αεροδρόμιο, Κορακίες Χανιά	2821064515 2821064030
40	ΒΕΚ	Βιομηχανία κρεατοσκευασμάτων	Πολύκαστρο Κυκίς	2343024851
41	ΒΙΚΗ Α.Ε.	Βιομηχανία κρέατος	Φιλελλήνων 16, Άρτα	2683041013
42	ΒΙΟΑΓΡΟΣ	Παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία βιολογικών αγροτικών προϊόντων	Βασ. Παύλου 2, Κρύα Βρύση Πέλλας	2382081660
43	ΒΙΟΤΡΟΣ ΑΒΕΕ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Τ.Θ. 15 Δράμα	2522022223

44	ΒΙΟΤΡΟΣ ΑΒΕΕ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Ολύμπου 32, Καλοχώρι Θεσ/νίκης	2310754025
45	Γ. ΒΑΛΜΑΣ & ΣΙΑ	Παραγωγή λευκών τυριών	Παλαιοχώρα Χαλκιδικής, Γαλάτιστα	2371061665
46	Γ. Καλλιμάνης Α.Ε.	Επεξεργασία κατεψυγμένων αλιευμάτων	Ελίκη Αιγίου	2691081946/7
47	Γ. Καράμπελας Α.Ε.	Βαθεία κατάψυξη φρούτων	1ο χλμ Γιαννιτσών - Εδέσσης, Γιαννιτσά	2382026573
48	Γανιώτης Κ. & Ι. ΑΕΒΕ	Αλλαντικά, γάλα - γαλακτοκομικά προϊόντα, τυριά	Γ. Παπανικολάου 14, Θεσ/νίκη	2310621538
49	Γενική Τροφίμων Α.Ε.	Βιομηχανία τροφίμων ψύξης	ΒΙΠΕΘ - Δρόμος Α5, Σίνδος	2310798483
50	ΓΚΑΣΙΩΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	19ο χλμ. Θεσ/νίκης-Σερρών Θεσσαλονίκη	2394072330
51	Δ.Ν ΨΑΡΑ & ΣΙΑ ΟΕ	Βιομηχανία κονσερβών	Αγ.Παρασκευή Δράμας	2521051598 2521052708
52	ΔΕΑΣ Α.Ε	Επεξεργασία βρώσιμης ελιάς	Καλύβες, Πολύγυρος Χαλκιδικής	2371054300
53	ΔΕΛΤΑ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	ΒΙΠΕΘ Σίνδου Ο.Τ. 34, Θεσ/νίκη	2310565600
54	ΕΒΕΡΕΣΤ ΤΡΟΦΟΔΟΤΙΚΗ	Εργαστήριο τυρόπιτας & συναφών προϊόντων	Διεθνής Αερολιμένος Αθηνών Ελευθέριος Βενιζέλος Κτήριο 14Β Σπάτα Αθήνα	2103541600
55	ΕΔΕΣΜΑ ΑΕΒΕ	Αλλαντικά. κρέατα κατεψυγμένα - κρέατα φρέσκα, σαλάτες - σαλτσες - dressings, τυριά, ψάρια και θαλασσινά αλίπαστα - καπνιστά - αποξηραμένα	ΒΙ.ΠΕ. Σίνδου, Οδός Α5	2310796400
56	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΗ ΠΑΛΤΣΙΔΗ Α.Ε.	Παραγωγή ετοιμών εδεσμάτων	11ο χλμ Οδού Θεσσαλονίκης - Κιλκίς, Νεοχωρούδα Θεσ/νίκης	2310781868 2310780320
57	ΕΛΜΑΣ ΧΙΩΤΟΓΛΟΥ ΦΩΤ. - ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	Παραγωγή μπισκότων	25ο χλμ. Εθνική Οδό Θεσ/νίκης - Μουδανιών Μίκρα Θεσ/νίκης	2392091430
58	Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Κιλκίς	Διαχείριση αγροτικών προϊόντων	Καλλίνδροια Κιλκίς	2341025992
59	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΤΡΙΚΚΗ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	2ο χμ. Καρδίτσας-Τρικάλων, Τρίκαλα	
60	ΖΑΝΑΕ - ΖΥΜΑΙ ΑΡΤΟΠΟΪΑΣ ΝΙΚΟΓΛΟΥ ΑΕ	Βιομηχανία - εμπόριο τροφίμων	ΒΙΠΕΘ, Ζώνη Β', Σίνδος	2310796077
61	ΖΛΑΤΗΣ	Βιομηχανία κρέατος	Ριζάρι Εδέσσης	2381051070
62	Ι.ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΑΕ	Ξενοχ/κές επιχειρήσεις	Μακρύαμμος Θάσου	2593022101
63	ΙΔΕΑ ADVERTISING	Διαφήμιση - πωλήσεις	Γιαννιτσών 31, Βαλκανικό Κέντρο Θεσ/νίκης	2310567785
64	ΙΟΝ ΑΕ	Βιομηχανία σοκολατοειδών	Βενιζέλου 69 Νέο Φάληρο Πειραιά	2104814971
65	ΙΩΝΙΚΗ ΣΦΟΛΙΑΤΑ ΑΕ	Φύλλα κρούστας	Νεοχωρούδα Θεσ/νίκης	2310788121
66	ΚΑΤΣΕΛΗΣ & ΥΙΟΙ ΑΒΕΕ	Βιομηχανία αμύλου	Οινόφυτα	2262056078
67	ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	Κονσερβοποίηση αλιευμάτων	ΒΙΠΕ Κιλκίς	2341071788

68	ΚΟΣΜΑΣ ΑΕ	Κονσερβοποιία-καταψύξεις	Μαυροβούνι Σκύδρας	2381082512
69	ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΛΛΙΑΓΡΑΣ	Κρεατοσκευάσματα	Μουζάκι Καρδίτσας	2445041215
70	ΚΡΕΑΤΑ ΚΑΛΛΙΑΓΡΑΣ	Επεξεργασία κρέατος- παραγωγή κρεατοσκευασμάτων	Μουζάκι Καρδίτσας	2445041771
71	ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.	Αλευρομηχανία	Εθν Βενιζέλου Δήμος Σούδας Χανιά	2821081128
72	ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	Επιτραπέζια ελιά-συσκευασία ελαιολάδου	3ο χιλιόμετρο Κατερίνης-Λάρισας Κατερίνη	2351047000
73	ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Επεξεργασία τυρογαλακτος	Σταυροχώρι Κιλκίς	2341071562
74	ΜΑΝΔΡΕΚΑΣ & ΣΙΑ ΕΕ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	80 χλμ. Εθνική Οδός Αθηνών - Κορίνθου, Κόρινθος	2741024581
75	ΜΕΒΓΑΛ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Κουφάλια Θεσ/νίκης	2391059100
76	ΜΙΝΕΡΒΑ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ	Επεξεργασία ελαιόλαδου	Σχηματάρι Βοιωτίας	2262058611
77	ΜΠΑΡΜΠΙΑ ΣΤΑΘΗΣ	Καταψυγμένα λαχανικά	ΒΙΠΕΘ Σίνδος	2310565755
78	ΜΥΛΟΙ ΘΡΑΚΗΣ Ι. ΟΥΖΟΥΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	Αλεύρι αλευροποιίας, υποπροϊόντα, σιτάλευρο	2ο χλμ. Εθνική Οδού Αλεξανδρούπολης - Συνόρων, Αλεξανδρούπολη	2551025368 2551026474
79	ΝΕΟΓΑΛ	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Τέρμα 1ης Ιουλίου, Δράμα	2521021134 2521024063
80	ΝΕΦΕΛΟΥΔΗΣ ΘΑΛΗΣ	Προσθετικές ύλες	Κοροβάκου 3, Θεσ/νίκη	2310533427
81	ΟΜΙΛΟΣ ΜΑΣΟΥΤΗ	Σουπερ μαρκετ	14 χλμ. Θεσ/νίκης - Βασιλικών Θεσ/νίκη	2310803803
82	ΠΑΛΙΡΟΙΑ Α.Ε.	Βιομηχανία τροφίμων	Ψαχνά Ευβοίας	2228024135
83	ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΖΑΡΟΣ	Ζαχαρώδη προϊόντα	Αγ. Μηνά 11 Θεσ/νίκης	2310278562
84	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕ	Παραγωγή μπισκότων	Π.Ράλλη 26, Ταύρος Αττικής	2103482000
85	ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΑΒΕΕ	Βιομηχανία κονσερβών	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 5 Γιαννιτσά	2382033049
86	ΠΕΤΡΟΝΕΤ ΑΒΕΕ	Εργοστάσιο καταψυγμένων προϊόντων ζύμης	Θέρμης -Τριαδίου, ΒΙ.ΠΑ. Θέρμης, Θεσ/νίκη	2109460400
87	ΠΙΝΔΟΣ	Πτηνοσφαγείο	Ροδοτόπι Ιωαννίνων	2651057501
88	ΠΡΟΒΥΛ Α.Ε.	Παραγωγή και εμπορία πρόσθετων βελτιωτικών	ΒΙΠΕΘ Β', Σίνδος	2310795730
89	ΡΑΨΩΜΑΤΙΩΤΗΣ ΑΕ	Εισαγωγές-εξαγωγές αγροτικών προϊόντων και εφοδίων (συσκευαστήριο)	Βραχάτι Κορινθίας	2741056001
90	ΣΕΒΑΘ (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΘΡΑΚΗΣ)	Επεξεργασία αγροτικών προϊόντων	6ο χλμ. Ξάνθης - Κομοτηνής	2541081356
91	ΣΕΛΕΚΤ	Αρτοποιία	ΒΙΠΕΘ Σίνδου	2310798566
92	ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.	Επεξ. ελαιούχων σπόρων	Ψαχνά Ευβοίας	2228023446
93	ΣΟΥΜΕΛΙΔΗΣ ΑΕ	Εμπορία μαρμελάδων-μη αλκοολούχα ποτά	Μαυροβούνι Έδεσσας	2381081838
94	ΤΕΝΕΔΙΟΣ ΕΠΕ	Εμφιάλωση αναψυκτικών	1ο χλμ. Σιδ. Σταθμού Νάουσας - Βέροιας	2332043454

95	ΤΡΟΦΟΤΕΧΝΙΚΗ	Βιομηχανία τροφίμων	ΒΙΠΕΘ Σίνδου	2310796840
96	ΤΣΑΚΑΛΙΔΗΣ ΑΕΒΕ	Επεξεργασία και εμπορία αλευμάτων	ΒΙΠΕ Λακόματος-Χαλκιδική	2399051172
97	ΤΣΟΥΠΡΟΣ & ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΣΙΑ	Τυροκομείο	Τέρμα Μαραθώνος,Χρυσούπολη	2591022322
98	ΦΑΓΕ Α.Ε.	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Απόστολοι Τρικάλων	2431085211
99	ΦΑΓΕ Α.Ε.	Βιομηχανία επεξεργασίας γαλακτοκομικών	Ερμού 35 – Μεταμόρφωση Αθήνα	2102892555
100	ΧΗΤΟΣ Α.Ε.	Εμφιάλωση νερού	Ιωάννινα	2651062411
101	ΧΟΛΟΜΩΝ	Τυροκομική επιχείρηση	Παλαιόχωρα Χαλκιδικής	2371061326

5.3 Επιχειρηματικότητα και αυτοαπασχόληση

Εκτός από την υπαλληλική σχέση στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, οι τεχνολόγοι τροφίμων έχουν τη δυνατότητα της αυτοαπασχόλησης και της ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας σε διάφορους τομείς.

Ως επιχειρηματικότητα ορίζεται το σύνολο των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την εισαγωγή νέων προϊόντων και τεχνολογιών και την αναζήτηση επιχειρηματικών ευκαιριών.

Με τον όρο επιχειρηματικότητα, εννοούμε ακόμη τη δεξιότητα της οργάνωσης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης μιας ιδέας, προκειμένου να προσφερθεί στην αγορά ένα προϊόν, ή μια υπηρεσία, με τρόπο έξυπνο, πρωτότυπο, ανταγωνιστικό και αποτελεσματικό.

Κύριοι στόχοι είναι η ενθάρρυνση των αποφοίτων στην αυτοαπασχόληση μέσα από την ίδρυση υγιών επιχειρηματικών μονάδων, η παροχή της κατάλληλης πληροφόρησης και γνώσεων για την κάλυψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών και η καθοδήγηση των φοιτητών και αποφοίτων σχετικά με τις ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιήσουν, τις ευκαιρίες χρηματοδότησης, τη σύνταξη επιχειρηματικών σχεδίων, την κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών λειτουργίας των διαφόρων τύπων επιχειρήσεων και την επισήμανση των ιδιαιτεροτήτων τους.

Ενδεικτικές δραστηριότητες:

- Εμπορία, εγκατάσταση και συντήρηση συσκευών και συστημάτων που σχετίζονται με τα τρόφιμα.
- Ανάπτυξη τεχνοοικονομικών μελετών για τη βιομηχανία τροφίμων.
- Μελέτη για την εφαρμογή συστημάτων ποιότητας (HACCP, ISO 9001).
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις σε θέματα χρηματοδότησης ή επιδοτήσεων από κρατικούς ή κοινοτικούς πόρους κλπ.

- Μελέτη για την αντιμετώπιση και επίλυση λειτουργικών προβλημάτων σε βιομηχανίες τροφίμων.
- Ίδρυση εργαστηρίων ελέγχου τροφίμων.
- Ίδρυση επιχειρήσεων επεξεργασίας τροφίμων.
- Εμπορία-Αντιπροσωπεία μηχανολογικού εξοπλισμού, οργάνων παραγωγής και ποιοτικού ελέγχου για τις βιομηχανίες τροφίμων.
- Εταιρεία συμβούλων για παροχή υπηρεσιών σχετικά με εφαρμογή συστημάτων ποιότητας, σύνταξη μελετών σκοπιμότητας, ευκαιρίες χρηματοδότησης- επιδότησης, νομοθεσία κλπ.
- Ίδρυση ινστιτούτων κατάρτισης-συνεχιζόμενης εκπαίδευσης (ΚΕΚ) με εξειδίκευση σε θέματα τεχνολογίας τροφίμων.

5.4 Τυπικές απαιτήσεις για την απασχόληση των τεχνολόγων τροφίμων

Εκτός από το βασικό πτυχίο του τεχνολόγου τροφίμου, ανάλογα με τη θέση εργασίας, απαιτούνται και επιπλέον προσόντα όπως:

- Γνώση ξένης γλώσσας και πληροφορικής
- Επαγγελματική προϋπηρεσία
- Επιμόρφωση σε συστήματα διαχείρισης ποιότητας (HACCP, ISO 9001)
- Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών.

5.5 Προγράμματα χρηματικής ενίσχυσης της αυτοαπασχόλησης των αποφοίτων

Ορισμένες πηγές χρηματοδότησης για τη δημιουργία επιχείρησης για αυτοαπασχόληση προέρχονται από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (2000-2006). Οι πηγές αυτές εντάσσονται στο «Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας» (ΕΠΙΑΝ) (www.antagonistikotita.gov.gr).

Το ΕΠΙΑΝ ενισχύει την επιχειρηματικότητα σε τομείς όπως οι νέες τεχνολογίες, η απελευθερωμένη αγορά ενέργειας, το περιβάλλον, ο τουρισμός, σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού όπως οι νέοι, οι γυναίκες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες αλλά και η χρηματοδότηση δράσεων εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη μεταποίηση, τον τουρισμό και τις υπηρεσίες. Σε κάθε τομέα δράσης ενισχύονται και διαφορετικοί ωφελούμενοι.

Δυνητικά ενδιαφερόμενοι για τις δράσεις και τις ενισχύσεις του ΕΠΙΑΝ είναι: επιχειρήσεις διαφόρων κλάδων και τομέων ανεξαρτήτως αριθμού απασχολουμένων σε αυτές, ιδίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ερευνητικοί και τεχνολογικοί φορείς, νέοι, γυναίκες, άτομα με αναπηρίες, νέοι επιστήμονες, νέοι επενδυτές, μεταποιητικές, εμπορικές,

τουριστικές επιχειρήσεις, χρήστες του τουριστικού προϊόντος, εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις, καταναλωτές. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1. Πρόγραμμα "Ενίσχυση Νεανικής Επιχειρηματικότητας"

2. Πρόγραμμα "Ενίσχυση Γυναικείας Επιχειρηματικότητας"

Το Υπουργείο Ανάπτυξης - Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας - υλοποιεί τα παραπάνω προγράμματα τα οποία εντάσσονται στο Μέτρο 2.8 "Ενθάρρυνση επιχειρηματικότητας ομάδων πληθυσμού" του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Τα προγράμματα αποσκοπούν στην ανάπτυξη, υποστήριξη και προώθηση της επιχειρηματικότητας των νέων (άνδρες ή γυναίκες) αλλά και των γυναικών μέσω χρηματοδοτικών ενισχύσεων για τη δημιουργία νέων και βιώσιμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις θα χορηγηθούν για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων στους τομείς της Μεταποίησης και τις λοιπές επιλέξιμες δραστηριότητες. Δικαίωμα συμμετοχής στο πρόγραμμα Νεανικής Επιχειρηματικότητας έχουν νέοι και νέες που γεννήθηκαν από το 1966 μέχρι και το 1987, και στο πρόγραμμα Γυναικείας Ανταγωνιστικότητας γυναίκες που γεννήθηκαν από το 1950 μέχρι και το 1987. Επιπρόσθετα, οι δικαιούχοι θα πρέπει είναι άνεργοι, μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες και δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα κατά το διάστημα από 01.01.2004 έως και την ημερομηνία προκήρυξης - προδημοσίευσης του προγράμματος. Η επιχορήγηση των προτάσεων που θα επιλεγούν θα ανέλθει στο 50% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρότασης δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 150.000 ΕΥΡΩ για τον τομέα της Μεταποίησης και τα 100.000 ΕΥΡΩ για τις λοιπές επιλέξιμες δραστηριότητες, με κατώτατο όριο για όλες τις περιπτώσεις τα 30.000 ευρώ.

Για τα προγράμματα ισχύει ο κανόνας για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), που σημαίνει ότι οι επιχορηγήσεις που δίδονται με τον κανόνα αυτό αθροιστικά σε μια τριετία δεν πρέπει να υπερβούν ανά δικαιούχο τα 100.000 Ευρώ. Οι όροι των προγραμμάτων (προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, κριτήρια και διαδικασίες επιλογής, κ.λπ.) παρουσιάζονται αναλυτικά στον Κανονισμό Υλοποίησης του προγράμματος.

3. Πρόγραμμα "Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων του Εμπορίου"

Το πρόγραμμα αυτό εντάσσεται στο Μέτρο 2.11 "Ενίσχυση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων του Τριτογενούς Τομέα" του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Η παρούσα αφορά χρηματοδότηση προτάσεων συνολικού προϋπολογισμού 200.000.000,00 ευρώ ο οποίος αναλύεται σε ευρώ 80.000.000,00 συνολική δημόσια χρηματοδότηση και 120.000.000,00 ευρώ ιδιωτική συμμετοχή.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην ενίσχυση υφιστάμενων πολύ μικρών επιχειρήσεων του εμπορίου μέσω της ενίσχυσης ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων, που αποσκοπούν:

- στην αναβάθμιση / ανακαίνιση του χώρου που ασκείται η εμπορική δραστηριότητα, στον τεχνολογικό και οργανωτικό εκσυγχρονισμό τους, στην ένταξη μίας μεμονωμένης εμπορικής επιχείρησης σε δίκτυα συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τη μορφή της δικαιόχρησης (franchising),
- στην προώθηση των συνεργασιών των επιχειρήσεων σε κλαδικό επίπεδο που μπορούν να στοχεύουν είτε στην από κοινού πραγματοποίηση των αγορών από τους προμηθευτές, είτε στην από κοινού εκμετάλλευση αποθηκευτικών χώρων ή / και κοινού χώρου εκθέσεων-πωλήσεων ή / και δημιουργία κοινών δικτύων διανομής.

Οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις θα χορηγηθούν για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων από εμπορικές επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών πριν την 1/1/2002 και απασχολούσαν το 2004 από 1-9 άτομα με σχέση εξαρτημένης εργασίας, εκφραζόμενα σε ετήσιες μονάδες εργασίας. Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί σχέδια μεμονωμένων και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (τουλάχιστον 8) ως εξής:

- τα σχέδια των μεμονωμένων επιχειρήσεων θα πρέπει να ολοκληρώνονται εντός 5 (πέντε) μηνών από την ημερομηνία έγγραφης ενημέρωσης της επιχείρησης για την έγκρισή της, το όριο του προϋπολογισμού των υποβαλλόμενων σχεδίων να είναι 40.000,00 € το κατώτερο και 100.000,00 €, το ανώτατο.
- τα σχέδια των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων θα πρέπει να ολοκληρώνονται εντός 8 (οκτώ) μηνών από την ημερομηνία έγγραφης ενημέρωσης της επιχείρησης για την έγκρισή της, το όριο του προϋπολογισμού των υποβαλλόμενων σχεδίων να είναι 40.000,00 € το κατώτερο και 150.000,00 €, το ανώτατο, ανά επιχείρηση.

Η επιχορήγηση των προτάσεων που θα επιλεγούν θα ανέλθει στο 40% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Για το πρόγραμμα ισχύει ο Κανονισμός (ΕΚ) 69/2001 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis), που σημαίνει ότι μία επιχείρηση δεν μπορεί μέσα σε μία τριετία να λάβει - στο πλαίσιο προγραμμάτων που διέπονται από τον παραπάνω κανονισμό- δημόσια χρηματοδότηση άνω των 100.000,00 €. Οι όροι του προγράμματος (προϋποθέσεις, δικαιολογητικά, κριτήρια και διαδικασίες επιλογής, κ.λπ.) παρουσιάζονται αναλυτικά στον Οδηγό του προγράμματος.

6. ΑΜΟΙΒΕΣ

Ο δημόσιος και ιδιωτικός τομέας διέπονται από διαφορετικές διατάξεις σύμβασης εργασίας και περιγράφονται σε διαφορετικές ενότητες.

6.1 Αμοιβές στο δημόσιο τομέα

Με το Νόμο 3205/2003 τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών (Π.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής, Τ.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, Δ.Ε., Υ.Ε.) ορίζονται σε δεκαοκτώ (18) για κάθε κατηγορία και οι υπάλληλοι κάθε κατηγορίας εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το 18ο Μ.Κ. και καταληκτικό το 1ο Μ.Κ.

Στον παραπάνω νόμο αναφέρονται επίσης πληροφορίες για τον χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης, τις τακτικές αποδοχές μισθολογικών κλιμακίων, τα τακτικά επιδόματα, τα επιδόματα εορτών και αδείας, άλλα επιδόματα και παροχές, για την αμοιβή για εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, οικογενειακές παροχές, το κίνητρο απόδοσης, το επίδομα θέσεως ευθύνης, τις αποδοχές υπαλλήλων ειδικών θέσεων, την υπερωριακή εργασία κ.ά.

Η ασφάλιση των εργαζομένων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα υπάγεται στις γενικές διατάξεις περί Ασφαλίσεως Δημοσίων Υπαλλήλων.

Ο βασικός μισθός του 18^{ου} Μ.Κ. της Υ.Ε. (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) κατηγορίας του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 3205/2003 ορίζεται σε εξακόσια είκοσι εννέα ευρώ (629 €) και ο βασικός μισθός των υπαλλήλων της κατηγορίας Τ.Ε. διαμορφώνεται πολλαπλασιάζοντας το βασικό μισθό των υπαλλήλων της κατηγορίας Υ.Ε. με τον συντελεστή 1,31 και διαμορφώνεται σύμφωνα με τον Πίνακα 4.

Πίνακας 4. Μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων Τ.Ε. ανά μισθολογικό κλιμάκιο

ΕΤΗ	ΜΚ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ σε Ευρώ
0	18	824
1	17	859
3	16	895
5	15	930
7	14	965
9	13	1.001

11	12	1.036
13	11	1.072
15	10	1.107
17	9	1.142
19	8	1.178
21	7	1.213
23	6	1.248
25	5	1.284
27	4	1.319
29	3	1.355
31	2	1.390
33	1	1.425

6.2 Αμοιβές στον ιδιωτικό τομέα

Οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί από 1/9/2005, με βάση τη Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (28.12.2004) διαμορφώνονται για τους τεχνολόγους τροφίμων, που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα, σύμφωνα με τον Πίνακα 5.

Πίνακας 5. Αμοιβές των τεχνολόγων τροφίμων στον ιδιωτικό τομέα

ΕΤΗ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ σε Ευρώ
0-1	863,52
1-3	893,34
3-5	918,11
5-7	949,35
7-9	964,33
9-11	988,53
11-13	1016,01
13-15	1044,36
15-17	1062,78
17-19	1080,84
19-21	1107,71

21-23	1124,38
23-25	1137,28
25-27	1148,99
27-29	1166,98
29-31	1184,97
31-33	1196,69
33-35	1199,62

Η συνολική αμοιβή στον ιδιωτικό τομέα διαμορφώνεται, όπως και στο δημόσιο, από το βασικό μισθό και τα επιδόματα που δικαιούνται οι εργαζόμενοι. Ενδεικτικά αναφέρονται τα επιδόματα υπευθυνότητας, τεχνικού ασφαλείας, διαχειριστικών λαθών, ξένης γλώσσας, ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας, επιμόρφωσης κ.ά.

7. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

7.1 Γενικά

Ο πτυχιούχος των Τ.Ε.Ι., μετά το πέρας των σπουδών του μπορεί να συνεχίσει για μεταπτυχιακές σπουδές, είτε στα Ελληνικά Πανεπιστήμια/Τ.Ε.Ι. είτε στα αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού. Οι όροι Μεταπτυχιακές Σπουδές αναφέρονται σε προγράμματα εξειδίκευσης των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο που τους ενδιαφέρει, με τελικό στόχο την προώθηση της έρευνας και της τεχνολογίας. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στην χώρα μας μια συνεχή αύξηση της ζήτησης μεταπτυχιακών σπουδών από τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι. ενώ, συγχρόνως, αυξάνεται ο αριθμός εργοδοτικών φορέων που επιθυμούν ή και απαιτούν την κατοχή ενός μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ως απόδειξη επιθυμητών ικανοτήτων, εμπειριών και εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων.

Όσον αφορά την υφιστάμενη κατάσταση σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών, αξίζει να αναφερθεί η δυνατότητα σύμπραξης και συνδιοργάνωσης των τμημάτων των Τ.Ε.Ι. στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με ομοταγή πανεπιστήμια του εσωτερικού και αναγνωρισμένα ομοταγή πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Τα εγκεκριμένα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που λειτουργούν απευθύνονται σε όλους σχεδόν τους κλάδους των επιστημών και εμπλουτίζονται συνεχώς με την προσθήκη νέων. Η διάρκεια σπουδών κυμαίνεται από 1-2 έτη. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα διαφοροποιούνται ανάλογα με τις προϋποθέσεις που θέτει το τμήμα που οργανώνει το πρόγραμμα αλλά και ανάλογα με τον κλάδο σπουδών. Σε γενικές γραμμές απαιτούνται συνήθως τα παρακάτω δικαιολογητικά :

1. Αίτηση στο τμήμα.
2. Πτυχίο με αναλυτική βαθμολογία και ισοτιμία από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. όταν αυτό έχει αποκτηθεί στο εξωτερικό.
3. Βιογραφικό Σημείωμα.
4. Συστατικές Επιστολές.
5. Πιστοποιητικό της αγγλικής γλώσσας.

Σχετικά με την απόκτηση διδακτορικού, αυτό απονέμεται από το τμήμα στο οποίο εκπονείται και έχει ελάχιστη διάρκεια 3 έτη. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και τα απαιτούμενα προσόντα διαφοροποιούνται ανάλογα με το τμήμα στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή. Βασική προϋπόθεση είναι η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου.

Αναλυτικές πληροφορίες, για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που παρέχουν στους αποφοίτους τεχνολόγους τροφίμων μπορεί να αντλήσει κανείς από το Γραφείο Διασύνδεσης που λειτουργεί στο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης στην παρακάτω διεύθυνση:

7.2 Μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα

Μεταπτυχιακές σπουδές μπορεί να παρακολουθήσει κάθε υποψήφιος που έχει ολοκληρώσει τις προπτυχιακές του σπουδές και τηρεί κατά περίπτωση ορισμένες προϋποθέσεις.

Αρκετά ιδρύματα των Τ.Ε.Ι. προσφέρουν προγράμματα εξειδίκευσης σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε όλους σχεδόν τους κλάδους.

Η διάρκεια των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο κυμαίνεται από 1 έως 2 χρόνια. Ορισμένα μεταπτυχιακά προγράμματα παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα μερικής παρακολούθησης. Το κόστος των μεταπτυχιακών προγραμμάτων ποικίλει ανά Πανεπιστήμιο ή ανά Τομέα εξειδίκευσης και φτάνει μέχρι 9000 Ευρώ.

7.2.1 Βασικά κριτήρια επιλογής υποψήφιων

Στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή υποψηφίων γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από μέλη του διδακτικού προσωπικού του εκάστοτε τμήματος ή των συμπραττόμενων τμημάτων. Για τις επιτροπές επιλογής υποψηφίων στα προγράμματα υπάρχουν κάποια βασικά κριτήρια που περιλαμβάνουν :

Βασικό Πτυχίο: Οι προπτυχιακές σπουδές σε τομέα σχετικό με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα θεωρούνται απαραίτητες. Συνήθως γίνεται αίτηση για μεταπτυχιακά, χωρίς να έχει ληφθεί ακόμα το πτυχίο εφόσον ο υποψήφιος βρίσκεται στο τελευταίο εξάμηνο των προπτυχιακών σπουδών του και δηλώνει την αναμενόμενη ημερομηνία αποφοίτησης.

Βαθμός πτυχίου: Διαφέρει από σχολή σε σχολή, αλλά συνήθως ζητείται τελικός βαθμός πτυχίου μεγαλύτερος του 7 στα 10. Αρκετές φορές οι επιτροπές δέχονται φοιτητές κάτω του ελάχιστου αποδεκτού βαθμού, υπό συνθήκες.

Αίτηση: Ουσιαστικά αποτελεί μία έκθεση, όπου με συντομία πρέπει να δοθούν πληροφορίες για τις σπουδές, τις γνώσεις και τους λόγους για τους οποίους ο υποψήφιος επιλέγει το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η επιτροπή μπορεί να κρίνει μέσω αυτής της γραπτής δήλωσης τις ικανότητες του υποψηφίου στον γραπτό λόγο και στην σύντομη παρουσίαση ιδεών.

Συνέντευξη: Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται προσωπική συνέντευξη. Σ' αυτή την περίπτωση απαιτείται κατάλληλη προετοιμασία ώστε να δοθούν ικανοποιητικές απαντήσεις σε ειδικά διαμορφωμένες ερωτήσεις.

Στον Πίνακα 6 παρατίθενται ενδεικτικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που απευθύνονται στην ειδικότητα του τεχνολόγου τροφίμων.

Πίνακας 6: Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών για τον τεχνολόγο τροφίμων.

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	ΙΔΡΥΜΑ
1	Επιστήμη Πολυμερών και Εφαρμογές της	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Χημείας
2	Μ.Δ.Ε. στους τομείς: 1. Αναλυτική Χημεία 2. Φυσικοχημεία 3. Οργανική Χημεία 4. Βιομηχανική Χημεία 5. Χημεία Τροφίμων. 6. Βιοχημεία 7. Κλινική Χημεία 8. Ανόργανη Χημεία και Τεχνολογία 9. Χημεία και Τεχνολογία Περιβάλλοντος	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Χημείας
3	Μ.Δ.Ε. στους τομείς: 1. Χημεία Υλικών Προηγμένης Τεχνολογίας, 2. Εφαρμοσμένη Βιοχημεία-Βιοτεχνολογία, 3. Ειδίκευση στην Περιβαλλοντική Ανάλυση	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Χημείας
4	Μ.Δ.Ε. στους τομείς: 1. Χημικές και Βιοχημικές Τεχνολογίες, 2. Νέες Τεχνολογίες Χημικής Εκπαίδευσης	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Τμήμα Χημείας
5	Χημεία Βιοοργανικών και Φαρμακευτικών Προϊόντων	Πανεπιστήμιο Πατρών
6	Διασφάλιση Ποιότητας	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
7	Εφαρμοσμένες Επιστήμες και Τεχνολογία	Πολυτεχνείο Κρήτης Γενικό Τμήμα
8	Μ.Δ.Ε. στους τομείς: α) Επιχειρησιακής Έρευνας, β) Συστημάτων Παραγωγής, γ) Οργάνωσης και Διοίκησης	Πολυτεχνείο Κρήτης Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης
9	Βιώσιμη Ανάπτυξη (1. Τοπική Ανάπτυξη, 2. Διαχείριση Περιβάλλοντος, 3. Αγωγή του Καταναλωτή)	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Τμήμα Οικιακής Οικονομίας & Οικολογίας
10	Αγροχημεία και Βιολογικές Καλλιέργειες	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Τμήμα Χημείας
11	Βιοτεχνολογία Τροφίμων	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Χημείας
12	Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
13	Επιστήμη και Τεχνολογία των Πολυμερών	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Φυσικής
14	Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή	Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Τμήμα Χημείας, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
15	Ιατρική Χημεία: Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Φαρμακευτικών Προϊόντων	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Χημείας
16	Οργανική Σύνθεση και Εφαρμογές στη Χημική Βιομηχανία	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Χημείας

17	Χημική Ανάλυση-Έλεγχος Ποιότητας	Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Χημείας
18	Διοίκηση Επιχειρήσεων (M.B.A.)	Πανεπιστήμιο Πειραιώς Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
19	Διοίκηση Επιχειρήσεων για Στελέχη (E-M.B.A.)	Πανεπιστήμιο Πειραιώς Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
20	Διοίκηση Επιχειρήσεων για Στελέχη Επιχειρήσεων	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων
21	Διοίκηση Επιχειρήσεων με ειδικεύσεις: 1. Διοίκηση Επιχειρησιακών Λειτουργιών- Παραγωγής, 2. Λογιστική - Ελεγκτική, 3. Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων	Πανεπιστήμιο Αιγαίου Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
22	Λογιστική και Χρηματοοικονομική	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
23	Μάρκετινγκ και Επικοινωνία με Νέες Τεχνολογίες (1. Μάρκετινγκ. 2. Επικοινωνία)	Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας
24	Νέες Αρχές Διοίκησης Επιχειρήσεων (MBA)	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
25	Οικονομικά της Παραγωγής και των Διακλαδικών Σχέσεων	Πάντειο Πανεπιστήμιο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης
26	Οικονομική Επιστήμη	Πανεπιστήμιο Πατρών Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
27	Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική	Πανεπιστήμιο Πειραιώς Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
28	Εφαρμοσμένη Διαιτολογία-Διατροφή (1. Κλινική Διατροφή, 2. Διατροφή και Άσκηση)	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας -Διατροφής
29	Εφαρμοσμένη Διαιτολογία-Διατροφή (Διατροφή και Δημόσια Υγεία)	Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας -Διατροφής
30	Πρωτεϊνική Βιοτεχνολογία	Πανεπιστήμιο Κρήτης Τμήμα Βιολογίας
31	Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στη Γεωπονία με ειδικεύσεις: α. Βιοτεχνολογία Φυτών, β. Βιοτεχνολογία Ζώων	Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα Γεωπονικής Βιοτεχνολογίας

Περισσότερες πληροφορίες περιέχονται στις ιστοσελίδες των αντίστοιχων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

7.3 Μεταπτυχιακές σπουδές του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων

Από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 η Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής & Διαιτολογίας συμπράττει με το Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στο διετές Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) που χρηματοδοτείται από το ΕΠΕΑΕΚ II στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Το ΔΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην «**ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ**» με τις εξής **τρεις ειδικεύσεις** :

(α) Χημεία και Τεχνολογία Τροφίμων

(β) Διασφάλιση Ποιότητας Τροφίμων

(γ) Διατροφή

Το πρόγραμμα υλοποιείται κατά 50% στο Τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και κατά 50% στα συμπράττοντα Τμήματα του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης. Διδάσκοντες στο πρόγραμμα είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, μέλη ΕΠ του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και προσκεκλημένοι επιστήμονες από το εσωτερικό και το εξωτερικό.

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί Πτυχιούχοι των παρακάτω τμημάτων :

Χημείας, Βιολογίας, Γεωπονίας, Χημικής Μηχανικής, Κτηνιατρικής, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων (ΓΠΑ) και άλλων σχετικών εφαρμοσμένων επιστημονικών κλάδων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι των Τμημάτων ΑΤΕΙ Τεχνολογίας Τροφίμων, Διατροφής-Διαιτολογίας, Διατροφής και Οινολογίας και άλλων σχετικών εφαρμοσμένων επιστημονικών κλάδων των ΑΤΕΙ.

Σπουδαστές του ΔΠΜΣ οι οποίοι είναι πτυχιούχοι τμημάτων με σχετικά ασθενές επιστημονικό υπόβαθρο στα κύρια γνωστικά αντικείμενα του προγράμματος είναι δυνατό να υποχρεωθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος του Τμήματος Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ή / και των Τμημάτων Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής-Διαιτολογίας των ΤΕΙ Θεσσαλονίκης που συμπράττουν.

Χρονική Διάρκεια Σπουδών

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του μεταπτυχιακού διπλώματος ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα ή δύο (2) διδακτικά έτη. Ο μέγιστος χρόνος φοίτησης στο ΔΠΜΣ δε μπορεί να υπερβεί τα έξι (6) διδακτικά εξάμηνα

Κριτήρια επιλογής των υποψηφίων

Τα βασικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα καθορίζονται από επιλεγμένες παραμέτρους εκπαίδευσης στις οποίες το ειδικό βάρος της κάθε μιας ρυθμίζεται από συγκεκριμένο βαθμό αξιολόγησης και ειδικό ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας :

Πτυχίο: Βαθμός x 30%

Σχετικά Μαθήματα: Βαθμός x 30%

Διπλωματική εργασία: Βαθμός x 5%

Ερευνητική δραστηριότητα: Βαθμός x 5%

Οι δημοσιεύσεις έχουν ειδικό καθεστώς αξιολόγησης:

Διεθνές Περιοδικό: 10

Ελληνικό περιοδικό: 7

Διεθνές Συνέδριο: 7

Ελληνικό Συνέδριο: 5

Ξένη Γλώσσα: Βαθμός x 20%

Οι απαιτήσεις στην ξένη γλώσσα αξιολογούνται επίσης ειδικά:

Proficiency: 10

Lower: 7

Εξετάσεις: 5

Προφορική Συνέντευξη: Βαθμός x 10%

7.4 Μεταπτυχιακές σπουδές στο Εξωτερικό

Οι απόφοιτοι του Τμήματός μας έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν Μεταπτυχιακές Σπουδές, συναφούς ειδικότητας, στο εξωτερικό με σκοπό την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου Μάστερ (M.Sc.) ή Διδακτορικού (Ph.D).

7.4.1 Οι μεταπτυχιακές σπουδές στη Μεγάλη Βρετανία

Η Μ. Βρετανία έχει το μεγαλύτερο αριθμό Ελλήνων φοιτητών τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο κυρίως λόγω της ποικιλίας των προγραμμάτων της και της ευκολίας στην εκμάθηση της γλώσσας.

Το ακαδημαϊκό εκπαιδευτικό σύστημα στην Μ. Βρετανία βασίζεται στα 100 περίπου κρατικά πανεπιστήμια που προσφέρουν σπουδές προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου σε όλους τους τομείς. Το 1992 η βρετανική κυβέρνηση αποφάσισε ώστε τα μέχρι τότε Πολυτεχνικά Ινστιτούτα (Polytechnic Institutes), να μετονομασθούν σε Πανεπιστήμια, τα οποία αποτελούν περίπου το 50% των σημερινών ιδρυμάτων.

Είδη μεταπτυχιακών προγραμμάτων

Οι ενδιαφερόμενοι για μεταπτυχιακές σπουδές στη Μ. Βρετανία, έχουν να επιλέξουν ανάμεσα σε ένα μεγάλο αριθμό μεταπτυχιακών προγραμμάτων που οδηγούν σε διπλώματα επιπέδου Master, MPhil, και Ph.D.

1. Η συνήθης διάρκεια για την απόκτηση τίτλου **Master** (M.Sc-Master of Science, MEng.-Master of Engineering, M.A - Master of Arts, MBA - Master in Business Administration, LL.M - Master in Law) είναι 12 μήνες. Το ακαδημαϊκό έτος ξεκινάει τον Οκτώβριο και τελειώνει τον Σεπτέμβριο. Οι πρώτοι εννέα μήνες περιλαμβάνουν διδασκαλία, σεμινάρια και

εξετάσεις. Οι υπόλοιποι τρεις μήνες είναι αφιερωμένοι στην εκπόνηση διατριβής (dissertation) που είναι υποχρεωτική.

2. Οι σπουδές επιπέδου **MPhil (Master of Philosophy)**, ακολουθούν την διαδικασία του Ph.D. Έχουν διάρκεια δύο ετών, είναι σπουδές ερευνητικού χαρακτήρα και θεωρούνται ανώτερος τίτλος σπουδών από τα υπόλοιπα Master δηλαδή ενδιάμεσα μεταξύ Master και Ph.D και οδηγούν σε τίτλο υποδεέστερο του Ph.D.

3. Το **Ph.D. (Doctor of Philosophy)** διαρκεί 3-4 έτη και βασίζεται σε πρωτότυπη επιστημονική έρευνα η οποία δημοσιεύεται σε μορφή διατριβής βάσει της οποίας κρίνεται ο υποψήφιος. Συνήθως δεν απαιτείται παρακολούθηση μαθημάτων αλλά ο υποψήφιος υλοποιεί έρευνα υπό την εποπτεία ενός καθηγητή που ελέγχει την πρόοδό του.

Τρόποι παρακολούθησης

Πέρα από τον κλασικό τρόπο 12μηνιαίας συνεχούς παρακολούθησης για το Master (full-time) προσφέρεται και η δυνατότητα για μερική παρακολούθηση του προγράμματος (part-time), που ακολουθούν συνήθως φοιτητές οι οποίοι ταυτόχρονα εργάζονται. Σε αυτή την περίπτωση το χρονικό διάστημα σπουδών αυξάνεται από 12, σε 24 μήνες.

Πολλά Βρετανικά πανεπιστήμια προσφέρουν μεγάλο μέρος των μεταπτυχιακών προγραμμάτων τους με σύστημα παρακολούθησης εξ αποστάσεως (distance learning programs – e-learning). Στην περίπτωση της εξ αποστάσεως παρακολούθησης κάθε πανεπιστήμιο έχει διαφορετικό τρόπο οργάνωσης του προγράμματος, σε ότι αφορά διδασκαλία, διάρκεια, δίδακτρα, τρόπο εξέτασης κλπ. Βασική πηγή πληροφοριών αποτελεί το International Centre for Distance Learning – <http://icdl.open.ac.uk>

Προσόντα εισαγωγής

Σε γενικές γραμμές, τα παρακάτω προσόντα συνήθως είναι απαραίτητα για την εισαγωγή σε Βρετανικό πανεπιστήμιο.

- **Βασικός Τίτλος Σπουδών.** Ο βαθμός πτυχίου αποτελεί βασικό κριτήριο επιλογής. Ακόμα, ο τίτλος σπουδών πρέπει να εμφανίζει συνάφεια με το αντικείμενο του μεταπτυχιακού προγράμματος.
- **Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας.** Τα περισσότερα πανεπιστήμια θεωρούν ότι το Certificate of Proficiency in English του Cambridge καλύπτει τις απαιτήσεις. Άλλα αποδεικτικά γλωσσομάθειας είναι το IELTS (International English Language Testing System) με βαθμό 6-7 και το TOEFL (Test of English as a Foreign Language).
- **Συστατικές επιστολές** από δύο ή τρεις καθηγητές που αναφέρονται στην ακαδημαϊκή πληρότητα του υποψηφίου. Οι επιστολές αυτές είναι πιθανό να ζητηθεί να σταλούν απευθείας από τους καθηγητές στο πανεπιστήμιο. Μερικά πανεπιστήμια δέχονται συστατικές επιστολές και από εργοδότες, ενώ παράλληλα για ορισμένα προγράμματα στα οποία απαιτείται ο υποψήφιος να έχει επαγγελματική εμπειρία, η συστατική επιστολή από εργοδότη είναι απαραίτητη.

Επιλογή πανεπιστημίων

Επίσημη κατάταξη των πανεπιστημίων δεν υπάρχει. Μέσω του HERO (Higher Education & Research Opportunities in the United Kingdom - <http://www.hero.ac.uk>) σε τακτά χρονικά διαστήματα γίνεται αξιολόγηση επιμέρους τμημάτων των πανεπιστημίων. Αν και τα αποτελέσματα αυτά είναι σημαντικά, εστιάζονται αποκλειστικά στην ερευνητική δραστηριότητα του διδακτικού προσωπικού.

Υποτροφίες

Οι πιο σημαντικοί φορείς που παρέχουν υποτροφίες ειδικά για μεταπτυχιακές σπουδές στη Μ. Βρετανία είναι οι ακόλουθοι:

- **British Chevening Scholarships** (<http://www.chevening.com>) διάρκειας ενός έτους
- **Ερευνητικά συμβούλια**, όπως το Economic and Social Research Council (ESRC- <http://www.esrc.ac.uk>) για οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες, το Engineering & Physical Sciences Research Council (EPSRC – <http://www/epsrc.ac.uk>) για θετικές επιστήμες και επιστήμες μηχανικού.
- **Βρετανική Ακαδημία** (<http://www.britac.ac.uk>) με κάλυψη μόνο των διδασκόντων σε πανεπιστήμια της ΕΕ.
- **Υποτροφίες έρευνας με χρηματοδότηση από ιδιωτικές επιχειρήσεις και κυβερνητικούς οργανισμούς**, σε συγκεκριμένα αντικείμενα έρευνας.
- **Υποτροφίες Πανεπιστημίων** (institutional scholarships) κατόπιν ακαδημαϊκής αξιολόγησης του υποψηφίου.

7.4.2 Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Γαλλία

Η ανώτατη εκπαίδευση στη Γαλλία περιλαμβάνει δύο βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με διαφορετικούς στόχους, δομή και προϋποθέσεις εγγραφής.

1. Οι Grandes Ecoles αριθμούν πάνω από 450 εκ των οποίων 240 είναι ανώτατες σχολές μηχανικών και παρέχουν εκπαίδευση υψηλού επιπέδου με σκοπό την επαγγελματική αποκατάσταση, όπως π.χ. εκπαίδευση μηχανικών και εκπαίδευση στην διοίκηση επιχειρήσεων για ανώτατα στελέχη με στόχο την κάλυψη θέσεων με υψηλές απαιτήσεις.

2. Τα πανεπιστήμια (90 συνολικά) είναι δημόσιου χαρακτήρα και προσανατολίζονται κυρίως προς τη διαμόρφωση ερευνητών και τη διάπλαση ειδικών της γνώσης, μια διαφορά που αποσκοπεί στη δημιουργία ειδικοτήτων μηχανικών και καταρτίσεων προετοιμασίας επαγγελματικών διπλωμάτων. Τα πανεπιστήμια παρέχουν εκπαίδευση υψηλού επιπέδου σε όλους τους τομείς (θετικές επιστήμες, τεχνολογία). Επίσης λειτουργούν 100 Πανεπιστημιακά Τεχνολογικά Ινστιτούτα (IUT) που παρέχουν διετή γενική και τεχνολογική εκπαίδευση στον τριτογενή τομέα και τον τομέα της βιομηχανίας και προετοιμάζουν τους απόφοιτους για την

είσοδό τους στην αγορά εργασίας ή την συνέχιση των σπουδών τους σε ανώτερο επίπεδο. Τα IUT παρέχουν εκπαίδευση σε περισσότερες από 20 ειδικότητες σε 500 περίπου τμήματα.

Μεταπτυχιακές σπουδές

Μετά από 4-5 έτη πανεπιστημιακών σπουδών, όπως και στην Ελλάδα, οι φοιτητές μπορούν να προσανατολιστούν είτε προς μια πρακτική εκπαίδευση, είτε προς την έρευνα.

1. DESS (Diplôme d' Etudes Supérieures Specializes)

Ο βασικός μεταπτυχιακός τίτλος επαγγελματικής κατεύθυνσης που απονέμεται από τα Γαλλικά πανεπιστήμια είναι το Δίπλωμα Ανωτάτων Ειδικευμένων Σπουδών DESS (Diplome d' Etudes Supérieures Specialisees). Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού αυτού τίτλου μονοετούς διάρκειας, απαιτείται πρακτική άσκηση τουλάχιστον τριών μηνών σε κάποια επιχείρηση. Για την υποψηφιότητα σε αυτό τον τύπο μεταπτυχιακού συνεκτιμάται η ενδεχόμενη πρακτική ενασχόληση του φοιτητή με το αντικείμενο μελέτης. Υπάρχουν τρεις μεγάλες κατηγορίες DESS:

- Τα εφαρμοσμένα DESS, που αποτελούν συμπλήρωμα θεωρητικών και πρακτικών γνώσεων
- Τα DESS υψηλής εξειδίκευσης
- Τα DESS διπλής εξειδίκευσης που διευκολύνουν την επαγγελματική αποκατάσταση (π.χ. διαχείρισης και πληροφορικής).

Οι τομείς σπουδών περιλαμβάνουν μηχανική, επιστήμες διοίκησης, οικονομικές επιστήμες, πληροφορική, βιομηχανικές επιστήμες και τεχνολογία κ.α.

2. DEA (Diplome d'Etudes Approfondies)

Το DEA (Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών) διαρκεί ένα ακαδημαϊκό έτος. Αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και ισοδυναμεί με το βρετανικό τίτλο Master of Science.

3. CAAE (Certificat d' Aptitude à l' Administration des Enterprises)

Τα Ινστιτούτα Διοίκησης Επιχειρήσεων (IAE), αποτελούν πανεπιστημιακά ιδρύματα μεταπτυχιακών στην οικονομία-διαχείριση και απονέμουν ταυτόχρονα με το DESS, ένα πιστοποιητικό (certificat) ικανότητας στην διοίκηση επιχειρήσεων (CAAE: Certificat d' Aptitude a l' Administration des Enterprises).

4. Διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές

Το διδακτορικό (Doctorat) διαρκεί 3 έως 4 έτη. Την οδό του διδακτορικού μπορούν να ακολουθήσουν οι κάτοχοι DEA, κατά προτίμηση με βαθμό πτυχίου άριστα, ή κατ' εξαίρεση σε όσους παρουσιάσουν εξαιρετικό ερευνητικό έργο.

Φάκελος υποψηφιότητας

Ο φάκελος υποψηφιότητας σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα συνήθως πρέπει να περιλαμβάνει:

- Πιστοποιητικό Γεννήσεως.
- Πτυχίο (ίσως ζητηθεί και Απολυτήριο Λυκείου).

- Αναλυτική βαθμολογία.
- Καλό επίπεδο γνώσης της Γαλλικής γλώσσας το οποίο εξασφαλίζεται με το αποδεικτικό γλωσσομάθειας DALF, ειδάλλως απαιτούνται εξετάσεις γραπτές ή εξακρίβωση των γνώσεων κατά τη διάρκεια συνέντευξης από τον υπεύθυνο του μεταπτυχιακού.
- Επιστολή παρουσίασης κινήτρων (lettre de motivation) όπου θα αναφέρονται αναλυτικά οι λόγοι για τους οποίους επιλέχθηκε το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό, στο συγκεκριμένο πανεπιστήμιο. Ενδεχομένως ένα σχέδιο έρευνας ή ένα σχέδιο πρακτικής άσκησης εάν προτιμηθεί ένα DEA ή ένα DESS αντίστοιχα.
- Βιογραφικό Σημείωμα και ενδεχομένως προπτυχιακές εργασίες, διπλωματική εργασία, ή και αναλυτική αναφορά στην πρακτική άσκηση που έχει πραγματοποιήσει ο υποψήφιος.

Πηγές χρηματοδότησης

Πηγή χρηματοδότησης των σπουδών στην Γαλλία αποτελούν οι υποτροφίες που χορηγεί η Γαλλική κυβέρνηση και που για την Ελλάδα το ρόλο αυτό διαδραματίζει το Γαλλικό Ινστιτούτο. Ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να κινήσει τις διαδικασίες αίτησης υποψηφιότητας για υποτροφία τουλάχιστον έναν χρόνο πριν την επιθυμητή έναρξη των σπουδών του.

7.4.3 Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Γερμανία

Στην Γερμανία υπάρχουν πάνω από 350 κρατικά ιδρύματα Ανώτατης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στα Γερμανικά Πανεπιστήμια προσφέρονται μεταπτυχιακά προγράμματα υψηλής ειδίκευσης που καλύπτουν ένα ευρύ επιστημονικό φάσμα. Ιδιαίτερη προτίμηση, τόσο από αλλοδαπούς όσο και από Γερμανούς φοιτητές, παρατηρείται στις σπουδές τεχνολογικής κατεύθυνσης, σε μεταπτυχιακό επίπεδο που προσφέρονται από τις Ανώτατες Πολυτεχνικές Σχολές. Η Γερμανική Υπηρεσία Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD) αποτελεί τον βασικό φορέα ακαδημαϊκών ανταλλαγών και υποτροφιών για τα πανεπιστήμια της Γερμανίας, προσφέροντας παράλληλα υπηρεσίες σε αλλοδαπούς για ακαδημαϊκά θέματα (Akademisches Auslandsamt-AAA). Φορείς πληροφοριών για σπουδές στην Γερμανία, εκτός από την DAAD, είναι η Γερμανική Πρεσβεία στην Αθήνα, το Προξενείο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην Θεσσαλονίκη και τα Ινστιτούτα Γκαίτε.

Εκπαιδευτικά ιδρύματα

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

1. Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα που περιλαμβάνουν:

- Τα πανεπιστήμια (universitat) τα οποία δίνουν βάρος στην ανάπτυξη της ακαδημαϊκής γνώσης.
- Τα τεχνικά πανεπιστήμια (technische universitat) που παρέχουν κατά κύριο λόγο σπουδές σε τομείς αντίστοιχους με αυτούς των ελληνικών πολυτεχνείων.
- Άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα (ανώτατες σχολές, ενοποιημένα πανεπιστήμια κα).

2 Τα. Fachhochschulen - Universities of Applied Sciences, όπου επικεντρώνονται στην εφαρμοσμένη κατάρτιση και έρευνα και έχουν μικρότερης διάρκειας χρόνο σπουδών σε σχέση με τα πανεπιστήμια. Επισημαίνουμε ότι οι τίτλοι σπουδών αυτών των σχολών εν γένει δεν αναγνωρίζονται από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ως ανώτατοι ακαδημαϊκοί τίτλοι.

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών

Οι απόφοιτοι Ελληνικών πανεπιστημίων που ενδιαφέρονται να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Γερμανία έχουν τρεις δυνατότητες:

1. Να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά προγράμματα επαγγελματικής εξειδίκευσης (Aufbaustudium, Zusatzstudium, Ergänzungsstudium) με διάρκεια σπουδών από 6 μήνες έως και δύο έτη. Με την ολοκλήρωση αυτών των σπουδών ο απόφοιτος αποκτά ένα πιστοποιητικό (Zertifikat/Lizentiat) ή τον τίτλο Magister (από σχολές Θεωρητικών και Κοινωνικών Επιστημών) ή τον τίτλο Diplom (από σχολές Θετικών, Τεχνικών και Οικονομικών επιστημών).

2. Να αποκτήσουν τον τίτλο Master -M.A., M.Sc., L.L.M.- μέσω προγραμμάτων σπουδών γερμανικών πανεπιστημίων που δημιουργήθηκαν κυρίως για αλλοδαπούς μεταπτυχιακούς φοιτητές και είναι σε συνεργασία με ευρωπαϊκά και αμερικανικά πανεπιστήμια.

3. Να ακολουθήσουν σπουδές διδακτορικού επιπέδου με διάρκεια από 2 έως και 5 έτη και με κύριο σκοπό την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Προϋποθέσεις εισαγωγής

Οι βασικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή Ελλήνων φοιτητών σε μεταπτυχιακά προγράμματα γερμανικών πανεπιστημίων είναι:

- Πτυχίο από Ελληνικό πανεπιστήμιο με βαθμολογία συνήθως πάνω από 7/10
- Ένα από τα παρακάτω πιστοποιητικά γνώσης της γερμανικής γλώσσας
  - ο Μικρό ή μεγάλο πτυχίο γλώσσας του Ινστιτούτου Γκαίτε (Kleines/Grosses Deutsches Sprachdiplom).
  - ο Εξέταση Γερμανικής γλώσσας για την εισαγωγή αλλοδαπών υποψηφίων στα ΑΕΙ (DSH).

- Πτυχίο Γερμανικής γλώσσας της Διάσκεψης των Υπουργών Παιδείας (KMK, Stufe II).
- Κεντρική Εξέταση Ανωτέρου Επιπέδου του Ινστιτούτου Γκαίτε (Zentrale Oberstufenprüfung), ή (για αρκετά πανεπιστήμια) Μέσου Επιπέδου (Zentrale Mittelstufenprüfung).
- Βιογραφικό Σημείωμα και τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις.
- Συστατικές Επιστολές.

Υποτροφίες

Σε γενικές γραμμές τα Γερμανικά πανεπιστήμια δεν απονέμουν υποτροφίες που προέρχονται απευθείας από τα ιδρύματα. Μόνο η DAAD προσφέρει περίπου 15 υποτροφίες σε αποφοίτους Ελληνικών πανεπιστημίων όλων των επιστημονικών κλάδων και των κλάδων Μουσικής και Καλών Τεχνών, για μεταπτυχιακές σπουδές και είναι μονοετούς διάρκειας.

7.4.4 Οι μεταπτυχιακές σπουδές στην Αμερική

Στις Η.Π.Α. υπάρχουν περίπου 1700 πανεπιστήμια που προσφέρουν πάνω από 35.000 προγράμματα σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο (postgraduate studies). Υπεύθυνοι φορείς στην Ελλάδα για πληροφορίες αποκλειστικά με σπουδές στις Η.Π.Α. είναι το Αμερικάνικο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Ίδρυμα Fulbright) και η Ελληνοαμερικανική Ένωση.

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στις Η.Π.Α. ανάλογα με την οικονομική υποστήριξη που δέχονται μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτικά. Τα Δημόσια-Πολιτειακά πανεπιστήμια (State Universities) υποστηρίζονται εν μέρει από τις αντίστοιχες Πολιτειακές Κυβερνήσεις. Τα Ιδιωτικά Ερευνητικά Πανεπιστήμια (Private Research Universities), έχουν κατά μέσο όρο τον μισό αριθμό εγγραφών σε σχέση με τα Δημόσια, με ποσοστό φοιτητών σε μεταπτυχιακό επίπεδο μεγαλύτερο του 50%. Υπολογίζεται ότι το 1/3 των διδακτορικών διπλωμάτων στις Η.Π.Α. προέρχεται από απόφοιτους αυτής της κατηγορίας των Πανεπιστημίων.

Κατηγορίες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που προσφέρουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών χωρίζονται σε 4 βασικές κατηγορίες :

1. Πανεπιστήμια (Universities): Είναι τα ανώτατα ιδρύματα που προσφέρουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών, ενώ περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κολέγια.
2. Τεχνολογικά Ινστιτούτα και Πολυτεχνεία (Institutes of Technology) : Περιλαμβάνονται στην κατηγορία των Πανεπιστημίων αλλά διαφοροποιούνται στο ότι προσφέρουν μεταπτυχιακά προγράμματα μόνο σε κλάδους μηχανικών (engineering) και σε άλλους κλάδους θετικών επιστημών.

3. Ιατρικές και νομικές σχολές (Medical & Law Schools) : Μόνο απόφοιτοι προ-ιατρικών και προ-νομικών επιστημών αντίστοιχα μπορούν να ενταχθούν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αυτών των σχολών.

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών που απονέμουν τα πανεπιστήμια είναι οι εξής:

1. Δίπλωμα Master (Master's Degree). Είναι ο πρώτος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών και προϋποθέτει από ένα έως και δύο έτη σπουδών. Τα περισσότερα πανεπιστήμια απονέμουν διπλώματα Master of Sciences (M.S.) σε τομείς εφαρμοσμένων επιστημών και διπλώματα Master of Arts (M.A.) σε τομείς όπως τέχνες, ανθρωπιστικές και άλλες επιστήμες. Το δίπλωμα Master of Business Administration (M.B.A) απονέμεται για μεταπτυχιακές σπουδές στον τομέα διοίκησης επιχειρήσεων. Τα διπλώματα Master έχουν ονομασίες και αρχικά που περιλαμβάνουν τον τομέα ή την ειδικότητα σαν μέρος του μεταπτυχιακού τίτλου. Υπάρχουν πάνω από 700 μεταπτυχιακοί τίτλοι που απονέμονται στα πανεπιστήμια των Η.Π.Α.

2. Διδακτορικό Δίπλωμα (Doctoral Degree/Doctorate). Το Διδακτορικό Δίπλωμα είναι το ανώτατο δίπλωμα που απονέμεται από τα πανεπιστήμια σε φοιτητές που συμπληρώνουν από 3 έως 4 έτη σπουδών μετά τις σπουδές τους για το δίπλωμα Master.

Εκπαιδευτικό σύστημα

Το ακαδημαϊκό έτος στις Η.Π.Α. διαρκεί 9 μήνες αρχίζοντας από τα τέλη Αυγούστου και τελειώνοντας τον Μάιο. Τα πανεπιστήμια χωρίζουν το έτος σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα (fall-spring semesters). Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να φοιτήσουν και την καλοκαιρινή περίοδο (summer semester). Τα περισσότερα μαθήματα έχουν διάρκεια ενός ακαδημαϊκού εξαμήνου και με την ολοκληρωμένη παρακολούθησή τους ο μαθητής συμπληρώνει μονάδες (credits/credit hours). Το σύστημα των μονάδων βασίζεται στον αριθμό ωρών που διδάσκεται το μάθημα την εβδομάδα. Στα περισσότερα μαθήματα αντιστοιχούν 3 μονάδες. Όλα τα μεταπτυχιακά προγράμματα απαιτούν την συμπλήρωση ελάχιστου αριθμού credits. Στο επίπεδο Master οι φοιτητές κάνουν υποχρεωτικά κάποια μαθήματα. Εναλλακτικά με την επιλογή μικρότερου αριθμού μαθημάτων μπορούν να διεξάγουν έρευνα υπό την κατεύθυνση κάποιου καθηγητή (major professor ή thesis advisor) και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα μέσω της μεταπτυχιακής εργασίας (master thesis). Για την απονομή του τίτλου χρειάζεται ένας μέσος όρος βαθμολογίας (GPA) τουλάχιστον 'B'. Για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται τα εξής:

1. Επιπλέον αριθμός μαθημάτων, από αυτόν που είναι απαραίτητος για την απόκτηση διπλώματος Master's,
2. Εξετάσεις (Qualifying examination) που δίνονται από τους φοιτητές αφού συμπληρώσουν τα απαραίτητα μαθήματα και μπορεί να είναι γραπτές ή/και προφορικές.
3. Η προετοιμασία και παρουσίαση πρωτότυπου ερευνητικού έργου (Doctoral Thesis / Dissertation).

Προϋποθέσεις εισαγωγής

Οι βασικές προϋποθέσεις για εισαγωγή σε μεταπτυχιακά προγράμματα είναι:

- **Ακαδημαϊκό υπόβαθρο.** Η πλειονότητα των μεταπτυχιακών προγραμμάτων απαιτεί κτήση πτυχίου με τουλάχιστον 4ετές πρόγραμμα προπτυχιακής κατάρτισης και μέσο όρο τελικής βαθμολογίας πάνω από 7/10. Η απόδειξη ερευνητικής δραστηριότητας ή σχετικής εργασιακής εμπειρίας και γενικότερα ένα καλό βιογραφικό σημείωμα, σαφώς αυξάνει την πιθανότητα επιλογής του υποψηφίου. Επίσης για την υποψηφιότητα είναι απαραίτητη η εξέταση σε ένα τουλάχιστον από τα τεστ ακαδημαϊκών γνώσεων GRE/GRE subject test ή GMAT .
- **Γνώση της Αγγλικής γλώσσας.** Το αποδεικτικό γλωσσομάθειας TOEFL είναι το επίσημο τεστ γλώσσας που δέχονται τα πανεπιστήμια.
- **Εξασφάλιση οικονομικών πόρων** κατά την διάρκεια των σπουδών. Η απόδειξη οικονομικής υποστήριξης απαιτείται από τα πανεπιστήμια για να εκδώσουν τα σχετικά έγγραφα μετανάστευσης.

Υποτροφίες του ιδρύματος Fulbright

Το Ίδρυμα Fulbright χορηγεί υποτροφίες σε υποψήφιους σπουδαστές όλων των κλάδων μεταπτυχιακών σπουδών εκτός ιατρικής, οι οποίες καλύπτουν μέρος των εξόδων διαμονής και των διδάκτρων, τα αεροπορικά εισιτήρια και την ιατρική ασφάλεια του υποτρόφου. Η επιλογή γίνεται από ειδική επιτροπή με συνέντευξη των υποψήφιων υποτρόφων. Απαραίτητα προσόντα για υποψηφιότητα είναι η κατοχή πτυχίου με βαθμό τουλάχιστον 8/10 και η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Έκδοση βίζας

Το έντυπο I-20 είναι απαραίτητο για την έκδοση φοιτητικής βίζας (κατηγορία F-1). Η βίζα χορηγείται από το προξενείο της αμερικανικής πρεσβείας στην Αθήνα, μέσω προσωπικής συνέντευξης σε πρόξενο σχετικά με θέματα ακαδημαϊκά, αλλά και οικονομικά. Ο υποψήφιος πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι διαθέτει οικονομικούς πόρους για να καλύψει τα δίδακτρα και τα έξοδα διαβίωσης στις Η.Π.Α. για τουλάχιστον ένα ακαδημαϊκό έτος (π.χ. μια επιστολή από τράπεζα).

7.4.5 Οι μεταπτυχιακές σπουδές στον Καναδά

Στον Καναδά κάθε μία από τις δέκα επαρχίες της χώρας έχει το δικό της Υπουργείο Παιδείας που είναι υπεύθυνο για την εκπαιδευτική πολιτική, καθώς δεν υπάρχει εθνικό σύστημα παιδείας. Τα πανεπιστήμια χρηματοδοτούνται στο μεγαλύτερο ποσοστό τους από το δημόσιο με αποτέλεσμα να προσφέρουν υψηλή ποιότητα σπουδών ανεξάρτητα από τον τομέα σπουδών ή την περιοχή που βρίσκεται το πανεπιστήμιο. Ο Καναδάς έχει δύο επίσημες γλώσσες :τα Αγγλικά και τα Γαλλικά.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που προσφέρουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στον Καναδά είναι πανεπιστήμια, κολέγια, πολυτεχνεία και ινστιτούτα. Τα μεταπτυχιακά διπλώματα που απονέμονται είναι:

1. Το **Master**, για την απόκτηση του οποίου απαιτείται ένα ή δύο έτη σπουδών καθώς και η υποβολή μίας μεταπτυχιακής εργασίας (thesis) ή πρακτικής/ερευνητικής εργασίας (practicum/research paper).
2. Το **Διδακτορικό** (Doctoral), με σπουδές διάρκειας 2-3 ετών για φοιτητές που έχουν ήδη το δίπλωμα Master. Για την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου απαιτείται η σύνταξη και η υποστήριξη διδακτορικής διατριβής

Τα κριτήρια εισαγωγής

Οι βασικές προϋποθέσεις για εισαγωγή σε μεταπτυχιακά προγράμματα είναι:

- Ο μέσος όρος βαθμολογίας πτυχίου από Ελληνικό πανεπιστήμιο πρέπει να είναι 6.5-7.0/10.
- Απαραίτητη είναι η γνώση της επίσημης γλώσσας διδασκαλίας του ιδρύματος. Το TOEFL και σπανιότερα το IELTS είναι τα επίσημα τεστ γλώσσας που δέχονται τα αγγλόφωνα πανεπιστήμια. Στα γαλλόφωνα ιδρύματα δεν υπάρχει συγκεκριμένο τεστ γλώσσας και η αξιολόγηση των υποψηφίων για αυτό το κριτήριο καθορίζεται από κάθε πανεπιστήμιο ξεχωριστά.
- Σε διάφορες περιπτώσεις μπορεί να ζητηθεί βαθμολογία στο τεστ GRE, ενώ για μεταπτυχιακές σπουδές στην διοίκηση επιχειρήσεων σε αγγλόφωνα πανεπιστήμια χρειάζεται το τεστ GMAT.

Πηγές χρηματοδότησης

Βασική πηγή πληροφόρησης για υποτροφίες που παρέχονται σε αλλοδαπούς φοιτητές μέσω ομοσπονδιακών κυβερνητικών προγραμμάτων είναι το έντυπο “Awards for study in Canada” που εκδίδεται από τον φορέα “Canadian Bureau for International Education” και διατίθεται στην Καναδική Πρεσβεία.

1. Υποτροφίες του Ελληνο-Καναδικού συνδέσμου

Ο Ελληνο-Καναδικός σύνδεσμος προκηρύσσει υποτροφίες για Έλληνες φοιτητές που έχουν ήδη γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμιο του Καναδά. Προσφέρονται δύο υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε οποιοδήποτε κλάδο, ύψους \$3,000 Cdn η κάθε μία. Μαζί με την αίτηση ο υποψήφιος πρέπει να στείλει (α) βιογραφικό σημείωμα, (β) την πιο πρόσφατη βαθμολογία μαθημάτων και (γ) το γράμμα αποδοχής από το πανεπιστήμιο.

2. Υποτροφίες του ιδρύματος NSERC

Το ίδρυμα NSERC (Natural Sciences & Engineering Research) του Καναδά χρηματοδοτεί νέους επιστήμονες/μηχανικούς που κάνουν διδακτορικό σε αναγνωρισμένο

πανεπιστήμιο του Καναδά, για την ερευνητική εργασία τους σε ομάδες εργαστηρίων της κυβέρνησης (Canadian government laboratories) στον τομέα που σπουδάζουν.

Έκδοση φοιτητικής έγκρισης

Για σπουδές στον Καναδά που διαρκούν πάνω από 3 μήνες, οι φοιτητές πρέπει πριν φύγουν, να προμηθευτούν το έγγραφο Φοιτητικής Έγκρισης (Student Authorization). Η αντίστοιχη αίτηση αποστέλλεται για έγκριση στην Καναδική Πρεσβεία της Ρώμης. Μόλις εγκριθεί η αίτηση ο φοιτητής θεωρείται “bona fide”, θα του δοθεί ένα έγγραφο το οποίο πρέπει να δείξει στους υπεύθυνους της υπηρεσίας μετανάστευσης κατά την είσοδό του στον Καναδά και τότε θα εκδοθεί η Φοιτητική Έγκριση.

Στην πρεσβεία του Καναδά δίδεται ένα πλήρες Φοιτητικό Πακέτο με σχετικές πληροφορίες για τους Έλληνες φοιτητές που πρέπει να κάνουν αίτηση για την έκδοση των παραπάνω εγγράφων.

7.4.6 Συνθήκες διαβίωσης των μεταπτυχιακών φοιτητών

Διαδικασία εισαγωγής

Η πρώτη χρονικά επαφή με τα ιδρύματα θα πρέπει να γίνεται 9-12 μήνες πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους εισαγωγής και τουλάχιστον ενάμιση χρόνο πριν για τα Αμερικάνικα πανεπιστήμια. Τα πανεπιστήμια θέτουν κάποια ημερομηνία μέχρι την οποία δέχονται αιτήσεις για εισαγωγή (closing date), η οποία διαφέρει από το ένα πανεπιστήμιο στο άλλο, και για τις περισσότερες περιπτώσεις είναι τον Ιανουάριο-Απρίλιο.

Στα Γερμανικά πανεπιστήμια η επικοινωνία εξυπηρετείται με τη βοήθεια της Ακαδημαϊκής Υπηρεσίας Αλλοδαπών (Akademisches Auslandsamt-AAA) του εκάστοτε πανεπιστημίου και στα Καναδικά με το τμήμα μεταπτυχιακών σπουδών (Faculty of Graduate Studies).

Υπάρχουν επίσης πανεπιστήμια που διαθέτουν εξαμηνιαίες σπουδές και θέτουν έτσι δυο ημερομηνίες εισαγωγής ετησίως.

Κόστος σπουδών και διαβίωσης

Στα δημόσια ιδρύματα της Γαλλίας και Γερμανίας δεν καταβάλλονται δίδακτρα. Η ιδιωτική εκπαίδευση στις Grandes Ecoles κυμαίνεται μεταξύ 3.000 €- 7.000€ ή έως και 22.000€ (στοιχεία 2004). Οι Έλληνες φοιτητές στην Μ. Βρετανία πληρώνουν τα ίδια δίδακτρα με τους Βρετανούς τα οποία κυμαίνονται γύρω στις 3.000 Αγγλικές λίρες/έτος (στοιχεία 2004).

Το κόστος διδάκτρων στην Αμερική κυμαίνεται από \$8.000-\$18.000, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που μπορεί να φτάσει και πάνω από \$30.000 το ακαδημαϊκό έτος (9 μήνες). Το ύψος διδάκτρων για τα Καναδικά πανεπιστήμια κυμαίνεται από \$2.845 Cdn έως \$26.000 Cdn ετησίως (στοιχεία 2003).

Τα έξοδα διαβίωσης του φοιτητή στην Αγγλία ανέρχονται γύρω στις 6.000 Αγγλικές λίρες/έτος και στις 7.000 για διαμονή στο Λονδίνο. Ο ελάχιστος μηνιαίος προϋπολογισμός κόστους ζωής στη Γαλλία κυμαίνεται στα 700€ στην επαρχία και στα 900€ στο Παρίσι Το κόστος διαβίωσης στη Γερμανία, σύμφωνα με στοιχεία του έτους 2003, κυμαίνεται από 650€-750€ τον μήνα, ενώ ο μέσος όρος εξόδων διαβίωσης στον Καναδά είναι περίπου \$18.840 Cdn. Στην Αμερική, σύμφωνα με στοιχεία του Ινστιτούτου Fulbright, το κόστος συνολικής διαβίωσης (στέγη, τροφή, καθημερινά έξοδα, έξοδα μετακίνησης κλπ) κυμαίνεται από \$14.500-\$26.500 για ένα ακαδημαϊκό έτος (9 μήνες).

Στέγαση

Τα περισσότερα Αγγλικά πανεπιστήμια διαθέτουν accomodation offices, τα οποία παρέχουν βοήθεια στους σπουδαστές όσον αφορά στο θέμα διαμονής τους. Η μεγαλύτερη πλειοψηφία των πανεπιστημίων προσφέρει διαμονή σε φοιτητικές εστίες και επιπλωμένα δωμάτια σε εξοπλισμένα διαμερίσματα (halls of residence, university flats) σε λογικές τιμές. Στη Γαλλία, υπάρχουν 28 Περιφερειακά Κέντρα Φοιτητικής Μέριμνας (CNOUS) εγκατεστημένα στις μεγάλες πόλεις. Τα CNOUS είναι δημόσιοι οργανισμοί με προορισμό να παρέχουν υπηρεσίες για στέγαση και διατροφή, για απασχόληση φοιτητών, ψυχαγωγία, ταξίδια-συγκοινωνίες κ.α. Στη Γερμανία, υπάρχουν φορείς του πανεπιστημίου που βοηθούν στην ανεύρεση στέγης, όπως το γραφείο αλλοδαπών φοιτητών και ο σύλλογος φοιτητών (AstA) καθώς και ο οργανισμός φοιτητικής μέριμνας (Studentenwerke). Στην Αμερική και Καναδά, ο φοιτητής μπορεί να πάρει τις πρώτες πληροφορίες από το διεθνές γραφείο φοιτητών του πανεπιστημίου ή να αναθέσει την αναζήτηση σε ιδιωτικά γραφεία (apartment locator services).

Ιατρική ασφάλιση

Η ιατρική ασφάλιση είναι υποχρεωτική σε όλα τα κράτη. Η ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στη Μ. Βρετανία είναι δωρεάν και παρέχεται από την υπηρεσία National Health Service (NHS) όπου ισχύει το σύστημα επιλογής προσωπικού ιατρού παθολόγου (General Practitioner) από κάθε φοιτητή.

Στις χώρες Γερμανία και Γαλλία, οι φοιτητές μπορούν να απαλλαγθούν από την οικονομική συμμετοχή τους για την κάλυψη της κοινωνικής ασφάλισης αν έχουν ήδη ιατρική ασφάλιση από την Ελλάδα. Υποχρεούνται απλά να προσκομίσουν τα αντίστοιχα έντυπα που τους δίνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για αυτές τις περιπτώσεις. Στην Αμερική και Καναδά υπάρχουν εταιρείες που προσφέρουν προγράμματα ασφάλισης ειδικά για ξένους φοιτητές. Εναλλακτικά, πολλά πανεπιστήμια διαθέτουν ειδικά προγράμματα ιατρικής ασφάλισης για αλλοδαπούς.

Εργασία μεταπτυχιακών φοιτητών

Προκειμένου για την εύρεση εργασίας παράλληλα με τις σπουδές, η καλύτερη λύση είναι προσφερόμενες θέσεις εργασίας μέσα στην πανεπιστημιούπολη, οι οποίες βέβαια είναι

περιορισμένου χρόνου και αριθμού (συνήθως έως 20 ώρες/εβδομάδα). Επιπρόσθετα για την Μ. Βρετανία, οι φοιτητές μπορούν να εργαστούν χωρίς περιορισμούς όσον αφορά τον αριθμό των ωρών ή τον τύπο εργασίας που κάνουν αρκεί να διαθέτουν National Insurance (NI) Number ο οποίος εκδίδεται σε τοπικό γραφείο Benefits Agency

Στον Πίνακα 7 αναλύονται οι τίτλοι σπουδών και η διάρκεια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών αντιπροσωπευτικά τόσο για την Ελλάδα όσο και για τις χώρες στις οποίες καταφεύγουν οι περισσότεροι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Πίνακας 7: Τίτλοι και διάρκεια σπουδών μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Τίτλοι	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα	Διδακτορικό
Ελληνικοί	Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης: 1-2 έτη	Διδακτορικό:3 έτη τουλάχιστον
Βρετανικοί	Mphil:1έως 2έτη Msc, MA, MBA, LLM:1 έτος	Ph.D: 3 έτη
Γαλλικοί	DEA: 1έτος DESS:1 έτος	Doctorat: 3-4 έτη μετά το DEA
Αμερικάνικοι	Msc, MA, MBA, LLM: 2έτη	Doctorate-PhD: 3 έτη
Καναδικοί	Msc, MA, MBA, LLM: 2έτη	Doctorate-PhD: 3 έτη
Γερμανικοί	Magister LLM	Doctorate: 3-5 έτη

Αναφέρονται ακολούθως ανά χώρα, ιστοσελίδες που παρέχουν πληροφορίες.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

Βρετανικό Συμβούλιο: www.britishcouncil.gr

Πανεπιστήμια ανά Τομέα Σπουδών: www.gradschools.com

PROSPECTS: www.prospects.csu.ac.uk

HOBSONS: www.postgrad.hobsons.com

Αξιολόγηση Πανεπιστημίων Ανάλογα με τον Τομέα Σπουδών:

www.niss.ac.uk/education/quality.html

RESEARCH COUNCILS: www.nerc.ac.uk/joint_res_councils.html

NATIONAL UNION OF STUDENTS: www.nus.org.uk

ΓΑΛΛΙΑ

Γαλλικό Ινστιτούτο: www.ifa.gr

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας, Έρευνας και Τεχνολογίας:

www.education.gouv.fr, www.edutel.fr

Ιστοσελίδες Ερευνητικών Οργανισμών και Πανεπιστημίων: www.cnrs.fr

Για Εκπαίδευση ή Μετεκπαίδευση σε όλους τους Τομείς: www.formation.org

Φοιτητική Ζωή- Εθνικό Κέντρο CNOUS: www.cnous.gr

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ινστιτούτο Γκαίτε: www.goethe.de/om/ath/deindex.htm

Γερμανική Υπηρεσία Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών: www.daad.de

Κατάλογος GRADUIERTENKOLLEGS – Για Μεταπτυχιακές Σπουδές και Διδακτορική Διατριβή: www.dfg.de/foerder/grako/liste.html

Γερμανικός Οργανισμός Φοιτητικής Μέριμνας: www.studentenwerke.de

Η.Π.Α

Ιδρυμα FULBRIGHT: www.fulbright.gr

Κατάλογος Πανεπιστημίων των Η.Π.Α.: www.utexas.edu/world/univ/

Πληροφορίες και Συμβουλευτική για Σπουδές στις Η.Π.Α: www.studyusa.com

Κατάλογος Καλύτερων Πανεπιστημίων ανά Τομέα Σπουδών:

www.usnews.com/usnews/edu/beyond/bcrank.htm

NASFA: Association of International Educators: www.nasfa.org

ΙΙΕ: Institute of International Education: www.iie.org

Τα Γενικά Τέστ: www.ets.org/, www.toefl.org/, www.gre.org, www.gmat.org/

Στον Πίνακα 8 παρατίθενται ενδεικτικά μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών Ιδρυμάτων του εξωτερικού που απευθύνονται στην ειδικότητα του τεχνολόγου τροφίμων.

Πίνακας 8. Μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών σε πανεπιστήμια του εξωτερικού για τον τεχνολόγο τροφίμων.

A/A	TITΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ	ΙΔΡΥΜΑ
1	MSc in Food Science	University of Leeds, Procter Department of Food Science, England, UK
2	MSc in Food Science-Quality Assurance	The University of Reading, England, UK
3	MSc in Food Production Management MSc in Food Production Management MSc in Brewing Science	The University of Nottingham, England, UK
4	MSc in Food and Consumer Safety MSc in Food Technology	University of Teesside, Middlesbrough Tees Valley, England, UK
5	MSc in Food Science and Technology	University of Wales Intitute, Cardiff, England, UK
6	MSc in Food Science, Safety and Health	Heriot-Watt University, School of Life Sciences, Edinburgh, Scotland, United Kingdom
7	MSc in Food Science	University of Surrey, Nutrition, Dietetics and Food Science Division, Guildford, England, UK
8	MSc- Food Safety Management/ Food Safety for Business;	Middlesex University, Biological Sciences and the Environment, London, England, UK
9	MSc - Food Safety and Control	South Bank University, London, England, UK
10	MSc -Food Safety, Hygiene and Management	University of Birmingham, School of Geography, Earth and Environmental Sciences, Division of Environmental Health and Risk Mamagemen,England, UK
11	MSc - Meat Science and Technology	University of Bristol, Bristol, Division of Farm Animal Science, England, UK
12	MSc- Science and Management of the Food Chain	University of East Anglia, Center for Continuing Education, Norwich, England, U.K.
13	MSc - Cereal Processing Technology	Department of Chemical Engineering, University of Manchester Institute of Science and Technology, Manchester, England UK

14	MSc - Food Safety	The Research and Graduate College, University of Salford, Salford, Greater Manchester England, U.K.
15	MSc - Food Biotechnology MSc - Food Science and Microbiology	University of Strathclyde, Faculty of Science, Glasgow, Scotland, U.K.
16	MSc- Food Industry Management and Marketing MSc - International Food Marketing	Wye College, University of London, Ashford, Kent, England, U.K.
17	MSc in: Food Business, Food Chemistry, Food Microbiology, Food Technology, Nutrition, Co-operative Organisation/ Food Marketing/Rural Development.	University College Cork, Faculty of Food Science and Technology, Ireland
18	MSc - Food Science MSc - Food Technology	The Queen's University of Belfast, Belfast, Northern Ireland
19	MBA in Food and Agribusiness	Larenstein University of Professional Education, Velp, Netherlands
20	MSc in Food Technology European MSc in Food Studies MSc in Food Safety (two years) MSc in Food Technology	Wageningen University, Wageningen, Netherlands
21	MSc, MA, in Food Science	Humboldt University Berlin, Faculty of Art, Germany
22	MSc- Dairy Science and Technology	Technische Universität München, Center of Life and Food Science, Germany
23	MSc-Environmental Protection and Agricultural Food Production	University of Hohenheim, Faculty of Agricultural Sciences, Stutgard, Germany
24	MSc in International Food Business an Consumer Studies	University of Kassel, Department of Study and Teaching, Germany
25	M.Sc.- International Food Industry Management	ESSEC Business School, France
26	MSc in Food Management and safety (two years)	INPL - Institut National Polytechnique de Lorraine-Nancy, France
27	One year post graduate studies for Master degree holders	Institut Supérieur de l'Agro-Alimentaire, Paris, France
28	MSc in Food Science	University of Iceland, Faculty of Natural Sciences, Reykjavik, Iceland

29	MSc - Food Science and Technology	Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Slovenia
30	MA-Food Science and Technology	Ghent University, Faculty of Agricultural and Applied Biological Sciences, Belgium
31	MSc in Food Science	Gembloux Agricultural University, Gembloux, Belgium
32	Mestrado - Química de Produtos Naturais e Alimentos	Universidade de Aveiro, Portugal
33	MSc in Gastronomic Sciences and Quality Products MSc in Food Culture: Communicating Quality Products	University of Gastronomic Sciences, Colorno, Italy
34	MSc-Food Science and Biotechnology	Lund University, Department of Biotechnology, Lund, Sweden
35	MSc in Food Science	Szent Istvan University, Budapest, Hungary
36	MSc in: Food Technology, Food Microbiology, Food Engineering, Food Science and Nutrition	University of NewSouth Wales, Sydney, Australia
37	MSc in Food Science	Stellenbosch University, Department of Food Science, South Africa
38	MSc in Food Technology (3 semesters)	School of Public Health, Curtin University of Technology, Perth, Australia
39	MSc in Food Science MSc in Food Safety and Quality Assurance	University of Guelph, Department of Food Science, Canada
40	MSc in Food Science and Technology	Université de Moncton, Westminster Business School, Moncton, Canada
41	MSc in Food Engineering	Université Laval, Faculty of Agricultural and Food Sciences, Quebec, Canada
42	MSc in Food Science	University of British Columbia, Faculty of Graduate Studies, Vancouver, Canada
43	Master of Liberal Arts (MLA) in Gastronomy	Department of Gastronomy, Boston, United States
44	M.A. in Food Studies and Food Management	Steinhardt School of Education, Department of Nutrition, Food Studies, and Public Health, New York University, USA

45	MSc in Food Science	The State University Of New Jersey, Food Science Department, Rutgers, USA
46	MSc- Food Science and Technology	Cornell University, Ithaca, USA
47	MSc in Food Sciences	Department of Food Sciences, University Of Massachusetts Amherst, USA
48	MSc in Food Science And Technology	Virginia Polytechnic Institute And State University, College of Agriculture and Life Sciences, Blacksburg, USA
49	MSc in Food Science	The Department of Food Science and Technology, College of Agricultural Sciences and Natural Resources, University Of Tennessee, Knoxville, USA
50	MSc in Food Science	Mississippi State University, USA
51	MSc in Food Science	University Of Illinois At Urbana-Champaign, Food Science and Human Nutrition, Urbana, USA
52	MSc in Food Safety MSc in Cereal and Food Sciences	The Graduate School, North Dakota State University, Fargo, USA
53	MSc in Food Science	Louisiana State University, Baton Rouge, USA
54	MSc in Food Science	Kansas State University, College of Agriculture and Division of Continuing Education, USA
55	MSc in Food Science	Washington State University, Pullman,, USA
56	MSc in Food Science	University of Wyoming, Laramie, USA
57	MSc in Food Science	University Of California, Davis, USA
58	MSc in Food Science	Brigham Young University, College of Biology and Agriculture, Provo, USA
59	MSc in Food Science and Technology	Oregon State University, Corvallis, USA
60	MSc in Food Science and Technology	University Of Nebraska - Lincoln, USA

8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Οι πτυχιούχοι τεχνολόγοι τροφίμων του Τμήματός μας έχουν τη δυνατότητα λήψης υποτροφιών από ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς με σκοπό τις μεταπτυχιακές σπουδές σε χώρες του εξωτερικού αλλά και στην Ελλάδα.

8.1 Δημόσιοι φορείς

Κύριος φορέας χορήγησης υποτροφιών στην Ελλάδα είναι το **Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (I.K.Y.)** στη διεύθυνση:

Λυσικράτους 14 Μακρυγιάννη Τ.Κ.10558 Αθήνα, τηλ. 210-3254385 – 89, www.iky.gr

Οι ειδικότητες που δικαιούνται την υποτροφία καθορίζονται κάθε φορά στην ετήσια προκήρυξη. Οι υποτροφίες σχετικές με τους αποφοίτους τεχνολόγους τροφίμων ανέρχονται σε 1-2 ετησίως για μεταπτυχιακές σπουδές σε ιδρύματα του εξωτερικού.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της υποτροφίας είναι η επιτυχία στις εξετάσεις που διενεργεί το Ίδρυμα επί συγκεκριμένης ύλης.

Περισσότερες πληροφορίες για την ύλη των εξεταζόμενων μαθημάτων δίνονται στην ιστοσελίδα του I.K.Y: www.iky.gr.

Το Υπουργείο **Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ)** επίσης χορηγεί υποτροφίες για σπουδές στο εξωτερικό στους αποφοίτους του Τμήματος, ανάλογα με την ετήσια θεματική προκήρυξη, στη διεύθυνση:

ΥΠΕΠΘ - Διεύθυνση Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας

Μητροπόλεως 15, 10185 Αθήνα, τηλ. 210 3230272, www.yperpth.gr

8.2 Ιδρύματα

Υποτροφίες, ανάλογα με την ετήσια θεματική προκήρυξη, χορηγούν στους αποφοίτους του Τμήματος και δύο Ιδρύματα:

A) Προποντίς Ίδρυμα

Φύλωνος 137, 18536 Πειραιάς, τηλ. 210 4589900, www.propontis.gr

B) Ωνάσης Αλέξανδρος Σ. Κοινοφελές Ίδρυμα

Αισχίνου 7, 10558 Αθήνα, τηλ. 210 3713000, www.onasis.gr

Περισσότερες πληροφορίες για υποτροφίες που απονέμονται από Ιδρύματα για σπουδές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό αναφέρονται στις ιστοσελίδες:

<http://www.career.tuc.gr/parartima.htm>

http://www.neagenia.gr/files/a3000001_01.html

9. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΤΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ

Η Π.Ε.ΤΕ.Τ. (Πανελλήνια Ένωση τεχνολόγων τροφίμων) αποτελεί την επιστημονική και επαγγελματική ένωση και το συλλογικό όργανο των Ελλήνων Πτυχιούχων τεχνολόγων τροφίμων. Η οργανωτική της διάρθρωση είναι πανελλαδική και μέχρι στιγμής αποτελείται από 3 περιφερειακά τμήματα:

- Αθήνας
- Βορείου Ελλάδος και
- Κρήτης

Στην Π.Ε.ΤΕ.Τ εγγράφονται ως μέλη οι απόφοιτοι των σχολών Σ.ΤΕ.ΤΡΟ.Δ - Τ.Ε.Ι. της ειδικότητας του τεχνολόγου τροφίμων.

Οι σκοποί της ένωσης είναι:

- Η διαρκής παρουσία και συμμετοχή των μελών της στις τεχνολογικές εξελίξεις σε όλο το φάσμα παραγωγής τροφίμων,
- Συμβολή στην προαγωγή της επιστήμης και τεχνολογίας σε συνεργασία με άλλους φορείς του Ιδιωτικού ή Δημόσιου τομέα για την γενικότερη ανάπτυξη της χώρας,
- Η μελέτη ιδιαίτερα του θέματος της ορθής διάρθρωσης και του αναγκαίου επιπέδου της τεχνολογικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα με στόχο την εξυπηρέτηση των πραγματικών αναγκών της οικονομίας,
- Η ανάπτυξη και δημιουργία προϋποθέσεων που να οδηγούν στην υγιεινή διατροφή των Ελλήνων μετά από σωστό και υπεύθυνο έλεγχο της ποιότητας και επεξεργασίας των παραγόμενων τροφίμων,
- Η συνεργασία με άλλες επιστημονικές και επαγγελματικές ενώσεις για υλοποίηση κοινών προγραμμάτων και προώθηση κοινών στόχων και τέλος
- Η συμμετοχή σε ανάλογες οργανώσεις εσωτερικού και εξωτερικού, που επιδιώκουν την ισχυροποίηση του κύρους των τεχνολόγων τροφίμων και την ευρύτερη δυνατή αξιοποίησή τους.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κανείς να απευθυνθεί στα γραφεία της ένωσης (Πίνακας 9).

Πίνακας 9. Περιφερειακά τμήματα Π.Ε.ΤΕ.Τ.

Α/Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	E-MAIL
1	Αθήνας	Κουμουνδούρου 37, 10437, Αθήνα	210-5245841	info@petet.org.gr
2	Β. Ελλάδος	Βασιλ. Ηρακλείου 21, 54 500, Θεσσαλονίκη	2310-244760	petet_be@yahoo.gr
3	Κρήτης	Θεοκρήτου 3 71303, Ηράκλειο	6977-843794	kriti@petet.org.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βουλγαράκης Γ. (2001). *Ο Νόμος Πλαίσιο για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (όπως τροποποιήθηκε και με το ν. 2916/2001)*. Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή.
- ΕΟΜΜΕΧ, Υπουργείο Ανάπτυξης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή. *Προφίλ Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων*.
- ΙΚΥ (2005). *Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών*, Αθήνα.
- Κατσίκας Χ. (2002). *Οδηγός Μεταπτυχιακών Σπουδών και Υποτροφιών*. Εκδόσεις Σαββάλας, Αθήνα.
- ΤΕΙ Αθήνας, Γραφείο Διασύνδεσης. *Έντυπα Διαθέσιμων Θέσεων Εργασίας για τις ειδικότητες του πτυχιούχου του τεχνολόγου τροφίμων Τ.Ε. για το διάστημα από 1997 έως 2004*.
- ΤΕΙ Αθήνας (2002). *Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Αθήνας*. Αθήνα.
- ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Γραφείο Διασύνδεσης. *Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων*.
- ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (2002). *Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Θεσσαλονίκης*. Θεσσαλονίκη.
- ΤΕΙ Θεσσαλονίκης (2000). *Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων. Αποτίμηση Εκπαιδευτικού Έργου και Παρεχόμενων Υπηρεσιών του Τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων*. ΕΠΕΑΕΚ, Β' ΚΠΣ, Θεσσαλονίκη.
- ΤΕΙ Λάρισας, Γραφείο Διασύνδεσης. *Αρχεία και Βάσεις Δεδομένων*.
- ΤΕΙ Πειραιά, Γραφείο Διασύνδεσης. *Αρχεία και Ενημερωτικά Έντυπα*.
- ΤΕΙ Πειραιά (2000). *Οδηγός Σπουδών ΤΕΙ Πειραιά*. Αθήνα.
- ΤΕΙ Πειραιά (2005). *Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα ΤΕΙ Ελλάδας*. Αθήνα

Η «Λειτουργία και περαιτέρω ανάπτυξη του Γραφείου Διασύνδεσης του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης» αποτελεί έργο του ΕΠΕΑΕΚ II (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης), το οποίο υλοποιείται στα πλαίσια του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%).

Το υπόεργο 3 αφορά στη σύνταξη οδηγών επαγγελματών 11 (ένδεκα) τμημάτων του ΑΤΕΙ Θεσσαλονίκης.

Α.Τ.Ε.Ι. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

Τ.Θ. 141, Τ.Κ. 574 00 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλ.: 2310 791.480/1, 2310 795.505/6 Fax: 2310 791.482

E-mail: career@admin.teithe.gr

<http://www.career.teithe.gr>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης